

II. Lærere og andre videnskabelige Tjenestemænd samt Censorer.

a. Afgang og Udnævnelser m. v.

Oversigt for Aaret 1928—29.

Det teologiske Fakultet.

Under 21. November 1928 blev der meddelt Professor i Teologi Dr. theol. J. C. Jacobsen Afsked efter Ansøgning med Pension fra den 31. Januar 1929 at regne.

Under 6. Februar 1929 blev Docent i det gamle Testamente Aage Bentzen udnævnt til Professor i Teologi ved Universitetet med det gamle Testamente som Hovedfag fra den 1. Februar 1929 at regne, se nedenfor Side 51—55.

Under 27. April 1929 blev Kaldskapellan, Dr. theol. Flemming Friis Hvidberg udnævnt til Docent i Teologi ved Universitetet med det gamle Testamente som Hovedfag fra den 1. April 1929 at regne, se nedenfor Side 56.

Under 20. December 1928 meddelte Ministeriet Professor, Dr. theol. J. Oskar Andersen Fritagelse for at holde Forelæsninger i Foraarssemestret 1929 for at han kunde faa en samlét Tid til endelig Gennemarbejdelse og Udgivelse af en Lærebog i nordisk Kirkehistorie, beregnet efter Studiekraevne ved den teologiske Embedseksamen.

Under 2. Maj 1929 meddelte Ministeriet Professor, Dr. theol. Ed. Geismar Fritagelse for at holde Forelæsninger i Efteraarssemestret 1929 af Helbredshensyn.

Under 29. Juni 1929 meddelte Ministeriet Docent, Dr. theol. Flemming Hvidberg Fritagelse for at holde Forelæsninger i Efteraarssemestret 1929 samt Tilladelse til at foretage en Studierejse til Udlandet i samme Tidsrum.

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

Under 21. Februar 1929 blev der meddelt Overretssagfører O. K. Magnussen Fornyelse for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Februar 1929 at regne af hans Beskikkelse som Lektor ved det juridiske Laboratorium. (J. Nr. 135/29).

Under 24. Juli 1929 blev cand. polit. Kai Enevold Sørensen beskikket som Lektor i Nationaløkonomi (Driftsøkonomi) ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. Juli 1929 at regne, se nedenfor Side 57—59.

Under 8. Juni 1929 godkendte Ministeriet, at Landsretssagfører, Dr. jur. J. Hartvig Jacobsen var antaget til at bistaa ved den mundtlige Eksamination i borgerlig Ret og Strafferet ved de juridiske Eksaminer i Eksamensterminen Sommeren 1929. (J. Nr. 232/29).

Under 1. November 1928 fritog Ministeriet efter derom fremsat Begæring Højesteretspræsident Cosmos Meyer for hans Hverv som fast Censor ved Universitetets juridiske Eksaminer og beskikkede samtidig Højesteretsdommer Julius Møller som fast Censor ved de nævnte Eksaminer i hans Sted for Resten af Treaaret 1. April 1928—31. Marts 1931. (J. Nr. 154/28).

Under 7. Januar 1929 meddelte Ministeriet Professor Poul Johannes Jørgensen Fritagelse for at holde Forelæsninger i Foraarssemestret 1929 af Hensyn til hans Arbejde som Medarbejder ved Udgaven af Danmarks gamle Landskabslove.

Under 4. Juni 1929 meddelte Ministeriet Professor, Dr. jur. Fr. Vinding Kruse Fritagelse for at holde Forelæsninger og Øvelser i Efteraarssemestret 1929 af Hensyn til videnskabelige Arbejder og Lovgivningsarbejde.

Cand. polit. Carl Iversens Ansættelse som Assistent ved det økonomisk-statistiske Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Marts 1929.

Det lægevidenskabelige Fakultet.

Forhv. Docent i Epidemiologi ved Universitetet, Professor, Dr. med. S. T. Sørensen afgik ved Døden den 5. Oktober 1928. Han var Universitetslærer fra 1891 til 1915.

Under 11. November 1928 blev Prosektor ved Bispebjerg Hospital, Dr. med. Poul Møller udnævnt til Professor i patologisk Anatomi ved Universitetet, se nedenfor Side 59—66.

Paa Normeringsloven for 1929—30, jfr. Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg A. Sp. 5092, blev der tillagt Professor, Dr. med. C. Sonne Lønnings- og Pensionsanciennitet som Professor ved Universitetet fra den 1. Februar 1918 med tilbagevirkende Kraft fra den 1. Juli 1928 under Hensyn til hans tidligere Ansættelse som Laboratorieførstander ved Finsens medicinske Lysinstitut. (J. Nr. 345/28).

Paa Normeringsloven for 1929—30, jfr. Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg A. Sp. 5077—78, tilvejebragtes Hjemmel for Oprettelse af et Docentur i Radiologi ved Universitetet, se nedenfor Side 66—70.

Under 17. Juni 1929 blev Overlæge ved Rigshospitalets Afdeling for Nervesygdomme, Professor, Dr. med. Viggo Christiansen udnævnt til Docent i Neurologi ved Universitetet fra den 1. Juli 1929 at regne, se nedenfor Side 70—74.

Under 31. Maj 1929 blev Professor, Dr. med. C. Rasch genansat som Overlæge ved Rigshospitalets Afdeling for Hud- og Kønssygdomme for Tidsrummet 1. Maj 1929—28. Februar 1931. (J. Nr. 212/29).

Under 23. April 1928 beskikkede Fakultetet Professor, Dr. phil. Rich. Ege som Censor i Fysik ved den lægevidenskabelige Embeds-eksamens Forberedelseseksamen i Stedet for Professor, Dr. med. K. K. K. Lundsgaard, som havde ønsket sig fritaget for dette Hverv.

Under 12. Juli 1929 meddelte Ministeriet Professor, Dr. med. V. Maar Fritagelse for at holde Forelæsninger i Efteraarsemestret 1929 af Hensyn til hans Arbejde med Opstilling og Indretning af det medicinsk-historiske Museum.

— Cand. med. H. M. Hou Jensens Ansættelse som Prosektor ved Normal-anatomisk Museum forlængedes med 1 Aar fra den 1. September 1928.

Cand. med. Skuli V. Gudjonssons Konstitution som fast videnskabelig Assistent ved Hygiejnisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. September 1928.

Dr. med. Mogens Fenger ansattes som Prosektor i operativ Kirurgi paa 1 Aar fra den 1. September 1928.

Dr. med. Knud Ove Møller ansattes som Assistent ved Farmakologisk Institut paa 1 Aar fra den 1. Oktober 1928.

Cand. med. E. M. Steenberg meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Fødeafdeling A. fra den 1. Oktober 1928.

Cand. med. O. H. Scheibel ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Fødeafdeling A. paa 1 Aar fra den 1. Oktober 1928.

Cand. med. K. Barmwater ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øre-, Næse- og Halssygdomme paa 1 Aar fra den 1. Oktober 1928.

Cand. med. Jens Buhl ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Hud- og Kønssygdomme paa 1 Aar fra den 15. Oktober 1928.

Dr. med. Tage Kemps Ansættelse som Assistent ved Institutet for almindelig Patologi forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1928.

Cand. med. Frk. Elisabeth Svengsgaards Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Børnesygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1928.

Cand. med. Frk. Oline Christensens Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets medicinske Afdeling B. forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1928.

Cand. med. Lauritz Vøhtz' Ansættelse som Assistent ved Farmakologisk Institut forlængedes med et halvt Aar fra den 1. Januar 1929 og senere atter med et halvt Aar fra den 1. Juli 1929.

Dr. med. Bj. Vimtrup meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som fast Prosektor ved Patologisk-anatomisk Institut fra den 1. Februar 1929.

Dr. med. Svend Petri konstitueredes som fast Prosektor ved Patologisk-anatomisk Institut for 1 Aar fra den 1. Februar 1929. Under Hensyn til hans tidligere Ansættelse som honorarlønnet Prosektor sammesteds meddeltes ham senere fast Ansættelse i Stillingen fra den 1. Juni 1929 med Lønnings- og Pensionsanciennitet fra den 1. Juni 1927 at regne.

Cand. med. Jens Foged ansattes som Prosektor ved Patologisk-anatomisk Institut paa 1 Aar fra den 1. Februar 1929.

Cand. med. Carsten Edmunds Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1929; der meddeltes ham senere Afsked fra Stillingen fra den 1. Marts 1929.

Cand. med. Holger Ehlers ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme paa 1 Aar fra den 1. Marts 1929.

Cand. med. Harald Paabys Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling D. forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1929.

Cand. med. Søren L. Ørskovs Ansættelse som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1929.

Cand. polyt. Johan M. Thor Jørgensens Ansættelse som Assistent ved Medicinsk-fysiologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1929.

Cand. med. Willy Muncks Ansættelse som Prosektor ved Retsmedicinsk Institut forlængedes med 1 Aar fra den 1. Maj 1929.

Cand. med. Chr. N. G. Grams Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets medicinske Afdeling A. forlængedes med 1 Aar fra den 1. Maj 1929.

Cand. med. Viggo Friedenreichs Ansættelse som Assistent ved Institutet for almindelig Patologi forlængedes med 1 Aar fra den 1. Maj 1929.

Cand. med. Vilhelm Riemkes Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets kirurgiske Afdeling C. forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juni 1929.

Cand. med. O. H. Scheibel meddeltes efter Ansøgning Afsked fra Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Fødeafdeling A. fra den 1. Juli 1929.

Cand. med. E. Schiødts Ansættelse som klinisk Assistent under Professoratet i epidemiske Sygdomme forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juli 1929.

Cand. med. Kai Portman ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Fødeafdeling A. paa 1 Aar fra den 1. Juli 1929.

Det filosofiske Fakultet.

Forhv. Professor i klassisk Filologi, Dr. phil. M. Cl. Gertz afgik ved Døden den 20. April 1929. Han var Universitetslærer fra 1876 til 1918.

Forhv. Professor i Filosofi, Dr. phil. Cl. Wilkens afgik ved Døden den 7. Maj 1929. Han var Universitetslærer fra 1883 til 1918.

Under 31. Maj 1929 blev Forstander for den Arnamagnæanske Samling, Dr. phil. Jón Helgason udnævnt til Professor i islandsk Sprog og Litteratur ved Universitetet fra den 1. Juni 1929 at regne, se nedenfor Side 74—81.

Under 9. August 1929 blev Dr. phil. Paul V. Rubow udnævnt til ekstraordinær Docent i nordisk Sprog og Litteraturforskning ved Universitetet fra den 1. August 1929 at regne, se nedenfor Side 74—81.

Paa Normeringsloven for 1929—30, jfr. Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg B., Sp. 2067—68, blev der tillagt Docent i anvendt Psykologi, Dr. phil. R. H. Pedersen Pensionsanciennitet fra den 8. Juni 1900. (J. Nr. 397/28).

Under 9. Marts 1929 blev der meddelt forhv. Overbibliotekar, Dr. phil. H. O. Lange Fornylse for et Tidsrum af 5 Aar fra den 1. April 1929 at regne af hans Beskikkelse som Lektor i Ægyptologi ved Universitetet, jfr. angaaende Fornylse af Lektorhonoraret for 5 Aar fra 1. April 1929 at regne Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg A., Sp. 1647—48. (J. Nr. 301/28 og 151/29).

Under 16. Maj 1929 bifaldt Ministeriet, at Professor, Dr. phil. Frithiof Brandt af Helbredshensyn fritoges for at eksaminere ca. en Trediedel af de hos ham til den almindelige filosofiske Prøve i Sommeren 1929 indtegnede Studerende og at Eksaminationen af denne Trediedel overdroges Dr. phil. Svend Ranulf mod et Vederlag af 300 Kr., at afholde af Universitetets Udgiftspost a. 12. for Finansaaret 1929—30. (J. Nr. 200/27).

Efter Indstilling fra Fakultetet og Konsistorium bifaldt Ministeriet under 27. December 1928, at der meddeltes Frk. Dr. Martha A. Muusses Bemyndigelse til at holde Øvelser over Hollandsk ved Universitetet i Foraarssemestret 1929 og under 29. Juni 1929 bifaldt Ministeriet, at den Frk. Muusses meddelte Bemyndigelse til at holde Øvelser fornyedes for Efteraarssemestret 1929. (J. Nr. 343/28).

Under 2. Februar 1929 beskikkede Ministeriet Adjunkt Ernst Larsen som Censor i Historie ved Skoleembedseksamen for Resten af Treaaret 1. April 1927 til 31. Marts 1930.

Under 4. Juni 1929 beskikkede Ministeriet Mag. art. Sv. Maltesen som Censorsuppleant ved den almindelige filosofiske Prøve for Eksamensterminen Sommeren 1929.

Under 20. December 1928 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. Aage Friis Fritagelse for at holde Forelæsninger og Øvelser i Efteraarssemestret 1929 af Hensyn til hans Arbejde med Udgivelsen

af Akter vedrørende det nordslesvigske Spørgsmaals Historie og med en Fremstilling deraf.

Under 10. Januar 1929 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. Arthur Christensen Fritagelse for at holde Forelæsninger i Foraarssemestret 1929 for at han kunde foretage en Rejse til Persien.

Under 2. Februar 1929 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. Knud Fabricius Orlov fra sin Embedsgerning i Maanederne Marts og April 1929 for at han kunde foretage en Studierejse til Syditalien og Sicilien.

Under 29. Juni 1929 meddelte Ministeriet Lektor, Dr. phil. H. O. Lange Fritagelse for sin Embedsgerning i Tiden fra midt i Oktober 1929 indtil 1. April 1930 for at han kunde foretage en længere Studierejse til Ægypten.

Dr. phil. Paul V. Rubow ansattes som Lektor i Dansk ved Universitetet i Paris og Leder af det derværende danske Studieoplysningskontor fra 1. August 1928 at regne. (J. Nr. 189/28).

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Under 17. Juni 1929 blev Underinspektør ved Nationalmuseet, Lektor, Dr. phil. G. Hatt udnævnt til ekstraordinær Professor i Kulturgeografi ved Universitetet fra den 1. April 1929 at regne, se nedenfor Side 81—85.

Under 17. Juni 1929 blev fast videnskabelig Assistent ved Universitetets histologisk-embryologiske Laboratorium, Lektor, Dr. phil. C. M. Steenberg udnævnt til ekstraordinær Professor i sammenlignende Anatomi ved Universitetet fra den 1. April 1929 at regne, se nedenfor Side 85—87.

Under 20. Juli 1929 blev fast videnskabelig Assistent ved Universitetets planteanatomiske Laboratorium, Lektor, Dr. phil. Henning E. Petersen udnævnt til Docent i Botanik ved Universitetet, se nedenfor Side 87—91.

Under 3. Oktober 1928 bifaldt Ministeriet efter Indstilling af Fakultetet og Konsistorium, at den af forhv. Professor, Dr. phil. L. Kolde-rup Rosenvinge tidligere givne obligatoriske Undervisning i Kryptogamerne for de naturhistoriske Studerende overdroges fast videnskabelig Assistent ved Universitetets planteanatomiske Laboratorium, Lektor, Dr. phil. Henning E. Petersen i Efteraarssemestret 1928 og Foraarssemestret 1929 mod et Vederlag paa 1200 Kr. for hvert Semester, se nedenfor Side 89.

Paa Finansloven for 1929—30, jfr. Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg A., Sp. 1655—56, bevilgedes under Universitetets Udgiftspost g. 19 et Beløb af 1800 Kr. aarlig + midlertidigt Tillæg som Honorar til Professor ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole Dr. phil. Ø. Winge for at holde Forelæsninger og Øvelser over Arveligheds-

lære, inklusive Variationsstatistik for Universitetets naturhistoriske Studerende, se nedenfor Side 91—92.

Under 21. Marts 1929 meddelte Ministeriet Lektor, Dr. phil. J. A. Christiansen Fornyelse af hans Beskikkelse som Lektor i almindelige kemiske Fag ved Universitetet for et Tidsrum af 3 Aar fra den 1. April 1929 at regne, idet det samtidig blev paalagt ham efter Fakultetets nærmere Bestemmelse at deltage i Eksaminationen i Kemi ved Forprøven og Forberedelseseksamen ved Skoleembedseksamen under Fakultetet henholdsvis i den matematisk-fysiske Faggruppe og den naturhistorisk-geografiske Faggruppe. (J. Nr. 161/29).

Under 30. Januar 1929 meddelte Ministeriet Lektor, Dr. phil. Oscar Klein Fornyelse af hans Beskikkelse som Lektor ved Universitetets Institut for teoretisk Fysik for 1 Aar fra den 1. Januar 1929 at regne. (J. Nr. 10 a/29).

Under 28. Maj 1929 beskikkede Ministeriet Lektor J. O. Bøving Petersen som Censor i Zoologi ved Skoleembedseksamen for Resten af Treaaret 1. April 1927—31. Marts 1930.

Under 28. Maj 1929 beskikkede Ministeriet Lektorerne Frk. Sophie Petersen og P. Andersen som Censorsuppleanter i henholdsvis Geologi og Geografi ved Skoleembedseksamen for Resten af Treaaret 1. April 1927—31. Marts 1930.

Under 28. Maj 1929 beskikkede Ministeriet Lektor, Dr. phil. Fru Kirstine Meyer som Censor i Fysik ved Skoleembedseksamen for Resten af Treaaret 1. April 1927—31. Marts 1930.

Under 3. Juli 1929 beskikkede Ministeriet Professor i Fysik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole A. W. Marke som Censorsuppleant i Fysik ved Skoleembedseksamen for Resten af Treaaret 1. April 1927—31. Marts 1930.

Under 4. Juni 1929 meddelte Ministeriet Professor, Dr. phil. C. Hansen Ostenfeld Fritagelse for at holde Forelæsninger i September og Oktober Maaneder 1929 for at han kunde foretage en Rejse til Canada i videnskabeligt Øjemed.

Under 27. December 1928 meddelte Ministeriet Inspektør ved Universitetets zoologiske Museums 2. Afdeling Dr. phil. Th. Mortensen Orlov fra sin Embedsgerning i halvandet Aar fra Februar Maaned 1929 at regne for at han kunde foretage en videnskabelig Undersøgelses- og Indsamlingsrejse til Java og Syd-Afrika.

— Mag. scient. Hans Clausen ansattes som Undervisningsassistent hos Professor mineralogiæ fra 1. April 1928 i Stedet for Dr. phil. Chr. Poulsen, som havde ønsket at fratræde.

Professor Thomas R. Parsons Konstitution som fast videnskabelig Assistent ved Zoofysiologisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juli 1928, saaledes at Konstitutionen udfærdigedes efter Tjenestemandslovens § 12, Stk. 6, hvorved han som Lønning fik $\frac{9}{10}$ af den for Stillingen normerede Grundløn med Sted-, Dyrtds- og

Konjunkturtillæg, idet han ikke opfyldte Betingelserne for Konstitution efter Tjenestemandslovens § 648, da han ikke havde dansk Indfødsret. (J. Nr. 10 g/28).

Mag. scient. Bengt Strömngrens Ansættelse som Assistent ved Astronomisk Observatorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. November 1929.

Cand. mag. Ebbe Rasmussens Ansættelse som Assistent ved Institutet for teoretisk Fysik forlængedes med 1 Aar fra den 1. Januar 1929.

Dr. phil. Oscar Kleins Ansættelse som Assistent ved Institutet for teoretisk Fysik forlængedes med 1 Aar fra den 1. Januar 1929.

Mag. scient. Erik Juuls Ansættelse som Undervisningsassistent hos Professor Niels Nielsen og Bibliotekar ved Matematisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1929.

Cand. mag. Kaj Bergs Ansættelse som Assistent ved Ferskvandsbiologisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Februar 1929.

Cand. mag. David Fogs Ansættelse som Undervisningsassistent hos Professor J. Hjelmlev forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1929.

Mag. scient. J. K. Bøggilds Ansættelse som Assistent ved Biofysisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. April 1929.

Cand. mag. Einar Storgaards Ansættelse som Assistent ved Geografisk Laboratorium forlængedes med 1 Aar fra den 1. Juni 1929.

Cand. med. Einar Bierring konstitueredes som fast videnskabelig Assistent ved Zoofysiologisk Laboratorium paa 1 Aar fra den 1. Juli 1929.

Mag. scient. Kaj Gram konstitueredes som fast videnskabelig Assistent ved Planteanatomi Laboratorium paa 1 Aar fra den 15. August 1929.

Assistent ved det histologisk-embryologiske Laboratorium, Lektor Dr. phil. C. M. Steenberg, meddeltes efter Ansøgning Orlov fra sin Stilling som Assistent i Maanederne Januar, Februar og Marts 1929.

Universitetsbiblioteket.

Under 1. Maj 1929 meddelte Ministeriet Underbibliotekar, Dr. phil. Søren Hallar Forlængelse med 3 Maaneder indtil 1. August 1929 af den ham tidligere tilstaaede Orlov fra sin Embedsgerning af Hensyn til et Studieophold i Frankrig (jfr. Universitetets Aarbog 1926—27, Side 15).

Under 4. Februar 1929 meddelte Ministeriet Underbibliotekar, Dr. phil. Ditlev Nielsen Orlov fra sin Embedsgerning i 3 Maaneder fra sidste Halvdel af Februar Maaned 1929 at regne, mod at han efter sin Tilbagekomst ydede Ekstraarbejde svarende til 1 Maanedes Tjeneste.

Under 22. April 1929 meddelte Ministeriet Underbibliotekar A. G. Drachmann Orlov fra sin Embedsgerning i Tiden 1. Maj til 31. August 1929 for at han kunde foretage en Nyordning og Omkatalogisering af den skandinaviske Forening i Roms Bibliotek.

b. Universitetets Fritrykskonto.

(J. N. 2/1928 og 2/1929).

Konsistorium har i 1928—29 bevilget følgende Bidrag af Fritrykskontoen:

Professor, Dr. theol. Jens Nørregaard 35 Kr. pr. Ark til Udgivelse af et Hefte dogmehistoriske Tilføjelser til L. Bergmanns Kirkehistorie (22. September 1928), Professor, Dr. phil. Johs. Brøndum-Nielsen 50 Kr. pr. Ark til Udgivelsen af hans »Danske Sprogtekster til Universitetsbrug III« (22. Januar 1929), Professor, Dr. phil. L. L. Hammerich 35 Kr. pr. Ark. til Udgivelse ved Dr. phil. V. Waschnitius af en Samling tyske Eksamensstile (16. Februar 1929), Professor, Dr. theol. N. M. Plum 50 Kr. pr. Ark til Udgivelse af en Dogmatik (23. Marts 1929) og Docent, Dr. theol. H. Mosbech 50 Kr. pr. Ark til Udgivelse af hans »Sproglig Fortolkning til Apostlenes Gerninger« (26. Juni 1929).

c. Universitetslærernes Studie- og Repræsentationsrejser.

Af Universitetets Udgiftspost l. 2. Rejseunderstøttelser for Universitetslærere blev i Finansaaret 1928—29 udbetalt til Professor, Dr. phil. Einar Biilmann 300 Kr., Professor Dr. phil. Aage Friis 500 Kr., Professor, Dr. phil. L. L. Hammerich 500 Kr., Professor Ed. Geismar 700 Kr., Lektor Dr. med. Vilh. Jensen 600 Kr., Docent, Dr. theol. H. Mosbech 500 Kr., Docent, Dr. phil. R. H. Pedersen 200 Kr., Professor, Dr. med. Knud Sand 500 Kr., Professor, Dr. phil. Kr. Sandfeld 800 Kr., Professor, Dr. med. A. Thornval 400 Kr. og Professor, Dr. phil. M. Vahl 600 Kr. (J. Nr. 82/28).

Af Universitetets Udgiftspost k. 1. Til Repræsentationsrejser blev i Finansaaret 1928—29 udbetalt til Professor W. Thalbitzer 150 Kr. (J. Nr. 105/28), Professor, Dr. phil. Arthur Christensen 300 Kr. (J. Nr. 266/27), Professor, Dr. phil. & theol. Johs. Pedersen 300 Kr. (J. Nr. 266/27), Professor Dr. med. Oluf Thomsen 600 Kr. (J. Nr. 371/27), Professor, Dr. med. S. A. Gammeltoft 400 Kr. (J. Nr. 142/28) Professor, Dr. phil. Poul Tuxen 125 Kr. (J. Nr. 272/28), Professor, Dr. phil. & theol. Johs. Pedersen 125 Kr. (J. Nr. 272/28) og Professor, Dr. phil. J. Hjelmslev 700 Kr. (J. Nr. 134/29).

d. Professor, Dr. theol. J. C. Jacobsens Afgang fra Universitetet og Docent Aage Bentzens Udnævneise til Professor i Teologi.

(J. Nr. 356/28).

Under 21. November 1928 blev Professor i Teologi, Dr. theol. J. C. Jacobsen afskediget efter Ansøgning paa Grund af Alder i Naade og med Pension fra den 31. Januar 1929 at regne.

Efter at det saaledes ledigt blevne Embede efter Indstilling af det teologiske Fakultet og Konsistorium var blevet opslaaet ledigt, blev de indkomne tre Ansøgninger, nemlig fra Docent i Teologi ved Uni-

versitetet Aage Bentzen, cand. theol. Poul Bostrup og Underbibliotekar ved Universitetsbiblioteket, Dr. phil. Ditlev Nielsen under 10. December 1928 tilstillet Universitetet til Erklæring.

Til at bedømme de indkomne Ansøgninger nedsatte det teologiske Fakultet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 26. Juni 1918 et Udvalg bestaaende af Professorerne Dr. theol. J. C. Jacobsen, Dr. phil. & theol. Johannes Pedersen og Dr. theol. Fr. Torm. Dette Udvalg afgav under 11. Januar 1929 følgende Indstilling til Fakultetet:

Docent i det gamle Testamente Aage Bentzen blev ansat i sit nuværende Embede i 1923 efter Konkurrence, som kun blev gennemført for hans Vedkommende, i det hans Medansøger, cand. theol. P. Bostrup, paa Grund af Sygdom maatte afbryde sin Deltagelse i Konkurrencen. Foruden Konkurrenceafhandlingen om »Den israelitiske Sabbats Oprindelse og Historie« har han skrevet forskellige mindre Afhandlinger og Anmeldelser, endvidere to mindre Skrifter, »Jahves Gæst« (1926) og »Jahves Tjener« (1928), og en udførligere Afhandling, »Die josianische Reform und ihre Voraussetzungen (1926, 121 Sider). Det førstnævnte Skrift giver i populær Form en velskrevet Fremstilling af Tempelkultens Betydning i Israeliternes religiøse Liv, paa Grundlag af Arbejder, der er fremkomne i nyere Tid; det andet Skrift giver i lignende Form en Analyse af Ebed-Jahve Digtene hos Deuterо-Jesaja. I Skriftet om Josia's Reform har Ansøgeren taget et Spørgsmaal under Behandling, som i særlig Grad har været Genstand for Diskussion i de senere Aar, nemlig om Deuteronomiums Tilblivelse. Han søger at hævde den Opfattelse, at Deuteronomium stammer fra Leviter, der var knyttede til Helligdomme uden for Jerusalem, og at give et Bidrag til disse Leviters Historie. Det er vel tvivlsomt, hvor stærk Vægt man tør tillægge den Begrundelse, som han fremsætter for sin Thesis om Deuteronomiums Tilblivelse; men Afhandlingen viser, at han er fortrolig med den nyere Litteratur om det gamle Testamente og kan tage selvstændigt Stilling til den, ligesom det ogsaa fremgaar af hans Skrifter, at han kan behandle den hebræiske Tekst med Sikkerhed. Vi mener os derfor berettigede til at udtale, at Docent Bentzen vil være i Stand til at bestride det ledige Professorat.

Cand. theol. P. Bostrup deltog som ovenfor nævnt i 1923 sammen med den førstnævnte Ansøger i Konkurrencen om Docenturet i det gamle Testamente, idet Sygdom dog hindrede ham i at gennemføre Konkurrencen. Den Del af den foreskrevne Opgave om Sabbaten (63 Sider), som han naaede at faa udarbejdet, er et grundigt og lovende Arbejde. Siden har han i en Afhandling i »Acta Orientalia« (1927, S. 257—301) behandlet nogle aramæiske Tekster i Kileskrift og derved givet et Vidnesbyrd om god Indsigt og solid Methode inden for den semitiske Sprogvidenskab. Men da han ikke siden 1923 — bortset fra nogle smaa Leksikonsartikler — har skrevet noget angaaende Emner fra det gamle Testamente, kan vi ikke mene, at han har habiliteret

sig i dette Fag paa en saadan Maade, at der er tilstrækkelig Grund til for hans Skyld at foranstalte en Konkurrence.

Dr. phil. C. Ditlef Nielsen begyndte sin Produktion med et Skrift »Danielbogens Ælde« (1899), som efterfulgtes af et nyt Skrift »Kampen om Danielbogen« (1900). Disse Skrifter, der handler om den i Daniels Bog forekommende aramæiske Dialekt, viser, at Forfatteren ganske manglede Indsigt i det behandlede Emne og ikke havde tilegnet sig sprogvidenskabelig Methode. Da Forfatteren i sin Ansøgning ikke nævner disse Skrifter blandt sine Værker, tør det vel antages, at han ikke mere ønsker at vedkende sig dem. I de Værker, som Ansøgeren siden har offentliggjort, har han imidlertid ikke givet noget Vidnesbyrd om Evne til med sproglig Sikkerhed og forsvarlig Methode at behandle en bibelsk Tekst. I »Die altarabische Mondreligion und die mosaische Ueberlieferung« (1904) søger han at paavise en gennem sydarabiske Indskrifter bevidnet Religion, i hvilken Maanen har spillet en væsentlig Rolle ved Siden af andre Himmelleger, og han vil, væsentlig paa Grundlag af Egennavne, karakterisere dennes Gudsopfattelse som »eine persönliche, ethische und dreifache« (S. 45). Paa Grundlag af den Kendsgerning, at israelitiske Stammer før Indvandringen i Kana'an har opholdt sig i Egne, hvor Udløbere af sydarabisk Kultur har kunnet paavises, søger han derefter at tyde den israelitiske Sabbatsinstitution og vigtige Træk i Fortællingerne om Israels Ørkenvandring som Udslag af denne formodede Maanereligion. Bortset fra enkelte Detaljer maa det imidlertid siges, at Forfatterens Tydninger er saa løst underbyggede, at det ikke er muligt at finde nogen virkelig Belysning af det gamle Israel gennem dem. 1906 udgav Ansøgeren »Studier over oldarabiske Indskrifter«, der var antaget som Disputats for den filosofiske Doktorgrad. En Del deraf, nemlig Behandlingen af 5 mindre Indskrifter, er senere (1906) udkommet paa Tysk i »Mitteilungen der Vorderasiatischen Gesellschaft«. Da dette Værk ligesom »Der sabäische Gott Ilmukah« (1909, 71 Sider) i alt væsentligt behandler specielt sydarabiske Spørgsmaal, anser vi det for ufor nødvendent at udtale os derom i nærværende Sammenhæng. I forskellige Artikler, især i »Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft«, har Ansøgeren behandlet almen-semitiske Spørgsmaal af religionshistorisk Karakter og har sluttelig samlet sine Studier paa dette Omraade i Værket »Der Dreieinige Gott in religionshistorischer Beleuchtung« I (1922). Forfatteren viser i dette Værk, at han med stor Flid har studeret den nyere Litteratur om de semitiske Folks Religioner, og Dele af denne, navnlig Robertson Smith's Hovedværk, refereres udførligt. Svarende til den Betydning, som Slægt og Stamme havde hos de gamle semitiske Folk, mener Forfatteren hos alle disse Folk at kunne paavise en Gudefamilie, Fader, Søn og Moder (S. 68 ff.), der svarer til Maane, Sol og Venusstjerne. Den Tilstand, i hvilken Gudetreheden tilhører en begrænset Stamme eller et Folk, betegnes imidlertid af Forf. som en Indsnæv-

ring over for en tidligere Tilstand, i hvilken Gudtreheden tilbades som ren Naturguddom uden nationale eller andre partikularistiske Grænser (S. 155—186). Blandt de tre Guder staar ifølge Forf. »Faderen« i Forgrunden, hvor Stammeforholdene er herskende, d. v. s. væsentlig hos Araberne, og han svarer til Stammens Shaikh (S. 86). Men hos Nordsemiterne, hvor Kongedømmet er den bærende Faktor, træder de ældste tilbage; svarende dertil indtager »Faderen« en mere tilbagetrukken Stilling i Gudtreheden, og »Sønnen« kommer i Forgrunden (S. 93 ff.). I dette System lader Forf. nu Israel træde ind, saaledes at Jahve, Ba'al og Astarte udgør Treheden (S. 111 ff.). I denne Trehed skal Ba'al være Sønnen, der optræder som Konge og Herre og identificeres med Solen, medens Jahve er Faderen. Senere Tidens Opfattelse af Jahve, der af Forf. karakteriseres som mere ethisk, »har udviklet sig organisk af det primitive gammelarabiske Gudsbegreb« (S. 185). — Der kan i denne Sammenhæng ses bort fra det, som kun angaar de andre semitiske Folk, og ligeledes fra det Forhold, hvori Forf. sætter den af ham konstruerede oldsemitiske Religion til Urkristendommen. Men vi kan ikke erkende, at han har givet gyldig Hjemmel for sin Konstruktion, hvorefter Forestillingen om en saadan Gudfamilie skulde spille en saa fremtrædende Rolle i al semitisk Religion, at den ogsaa skulde kunne tillægges Israel som et fundamentalt Træk. At Jahve, Ba'al og Astarte udgør en Trias, er ikke begrundet i israelitisk Overlevering, hvorefter Jahve enten blev sat op imod Ba'al eller identificeres med ham, og det maa betegnes som meget betænkeligt, naar Forfatteren over for denne Kendsgerning blot udtaler, at de direkte Overleveringer derom er blevet undertrykt (S. 112). Naar Jahve skal være Faderguden i den paastaaede Trias, er det vanskeligt at se, hvorledes Forf. kan hævde, at Faderen træder tilbage i Israel, da Jahve stadig har indtaget den centrale Plads i Israels Religion. Og naar der i den Sammenhæng henvises til, at Stammen og »de Ældste« træder tilbage, da skal vi, bortset fra Spørgsmaalet om Rigtigheden af den Forbindelse, hvori Forf. sætter Begreberne »Stamme« og »Fadergud«, henvise til, at »de Ældste« ingeniende blot i den første Tid spillede en væsentlig Rolle i Israels sociale Ordning, og at Slægten, selv om Stammens Betydning forringedes, stadig var en grundlæggende Faktor i Samfundslivet. Naar Ba'al karakteriseres som »Søn«, da synes det vanskeligt at forbinde nogen reel Mening hermed, ligesom der heller ikke er givet nogen virkelig Hjemmel derfor, idet Betegnelsen overhovedet kun kan forsvares, naar man gaar ud fra det af Forf. opstillede Skema. — Ideer af lignende Art er fremsat i »Handbuch der altarabischen Altertumskunde« I (1927), som redigeres af Dr. Nielsen. I en Artikel »The Site of the Biblical Mount Sinai« (1928) hævder Forf., at Sinai har ligget ved Petra. For denne Tanke, der ogsaa er antydet af andre, kan visse Grunde nævnes; men det væsentlige i Forfatterens Bevisførelse hviler paa den i hans tidligere Værk

»Die altarabische Mondreligion« hævdede Opfattelse af Israeliterne som oprindelige Maanedyrkere, hvorom der ovenfor er talt. — I Dr. Ditlef Niensens Produktion, der her kun er taget i Betragtning, for saa vidt den berører det gamle Testamente, savner man, som det fremgaar af det foregaaende, i betænkelig Grad kildemæssig Underbygning og sikker Methode. I Overensstemmelse med det her fremsatte kan vi ikke anse ham for egnet til at overtage den ledige Lærerpst.

I Henhold til foranstaaende skal vi tillade os at foreslaa, at man indstiller Docent Bentzen til det ledige Professorat.

Det fagkyndige Udvalgs Erklæring blev af Fakultetet fremsendt til Konsistorium med en Skrivelse af 22. Januar 1929 hvori udtaltes følgende:

Afskrift af det fagkyndige Udvalgs Erklæring har været tilsendt samtlige Ansøgere, og der er blevet givet dem en Frist af 8 Dage til at fremkomme med Bemærkninger, dersom de maatte ønske dette. Fakultetet har inden denne Fristis Udløb fra de to af Ansøgerne, nemlig fra cand. theol. P. Bostrup og Dr. phil. Ditlef Nielsen, modtaget hoslagte Udtalelser.

Efter den nævnte Fristis Udløb har Fakultetet holdt et Møde, ved hvilket Docent Bentzen ikke var tilstede, men i hvilket Professor Dr. phil. & theol. Johs. Pedersen i sin Egenskab af Medlem af det fagkyndige Udvalg deltog, og i hvilket vedlagte, paa Fakultetets Anmodning affattede. supplerende Erklæring om nogle enkelte Punkter i Dr. phil. Ditlef Niensens Skrivelse forelaa.

Naar begge de nævnte Ansøgere derudover fremfører den Indvending, at det fagkyndige Udvalg har underkendt Betydningen af Indsigt i almindelig semitisk Filologi og Religionshistorie, maa Fakultetet (samtlige Medlemmer af det fagkyndige Udvalg inklusive) mene, at de gør sig skyldige i en Misforstaaelse af Udvalgets Erklæring. De fagkyndige har kun understreget, at en saadan Indsigt ikke kan erstatte selvstændig Beherskelse af den videnskabelige Disciplin, som utvivlsomt er det centrale for det her omhandlede Professorat, og har udtalt, at Tilstedeværelse af en saadan ikke for de to Ansøgers Vedkommende er dokumenteret paa en saadan Maade, at man af Hensyn til dem maatte ønske Afholdelse af en Konkurrence.

Fakultetet kan ganske slutte sig til det fagkyndige Udvalgs Indstilling, saa meget mere som Docent Bentzen har doceret Faget i halvsjette Aar paa fuldt tilfredsstillende Maade.

I Henhold til ovenstaaende skal Fakultetet enstemmig indstille, at Docent Aage Bentzen udnævnes til Professor i Teologi med det gamle Testamente som Hovedfag.

Efter at denne Indstilling med Konsistoriums Tilslutning var blevet indsendt til Ministeriet, blev ved kgl. Resolution af 6. Februar 1929 Docent Aage Bentzen udnævnt til Professor i Teologi ved Universitetet med det gamle Testamente som Hovedfag fra den 1. s. M. at regne.

**e. Kaldskapellan, Dr. theol. Flemming Hvidbergs Ansættelse som
Docent i Teologi.
(J. Nr. 138/29).**

Efter at Docent Bentzen som ovenfor meddelt var blevet udnævnt til Professor, blev det af ham hidtil beklædte Embede efter Indstilling af det teologiske Fakultet og Konsistorium opslaaet ledigt og under 6. Marts 1929 blev den eneste om Embedet indkomne Ansøgning fra Kaldskapellan, Dr. theol. Flemming Hvidberg af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Pastor Hvidberg meddelte i sin Ansøgning bl. a. følgende:

Jeg er født den 17. December 1897, blev Student fra Frederiksberg Gymnasium i 1915 og teologisk Kandidat i Juni 1922 med Hovedkarakteren Laudabilis (i det Gamle Testamentes Eksegese: laudabilis et quidem egregie). Fra September 1922 til Efteraaret 1924 studerede jeg i Udlandet (i Marburg a/L til Sommeren 1923, derefter i Oslo og London). Fra November 1924 har jeg været ansat som Præst ved Allehelgens Sogn i København, idet jeg dog to Gange har haft Orlov fra mit Embede for en kortere Tid for helt at vie mig mine Studier. Den ene Gang i Foraaret 1926 opholdt jeg mig saaledes næsten 3 Maaneder i Oxford. I 1927 fuldførte jeg en Afhandling: Menigheden af den nye Pagt i Damascus, hvilken Afhandling jeg forsvarede for den teologiske Doktorgrad den 4. Oktober 1928. — Min Interesse for det hebræiske Sprog vakte allerede stærkt i mit Rusaar, og noget senere i min Studentertid begyndte jeg at interessere mig meget for de gammeltestamentlige Problemer. De videnskabelige Studier, jeg har givet mig af med, fra jeg blev teologisk Kandidat, har stadig staaet i Forbindelse med Udforskningen af det Gamle Testamente og Senjødedommen.

Til at bedømme Ansøgerens Kvalifikationer nedsatte Fakultetet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 26. Juni 1918 et Udvalg bestaaende af Professorerne, Dr. theol. J. C. Jacobsen, Aage Bentzen og Dr. phil. & theol. Johs. Pedersen. Dette Udvalg afgav under 16. Marts 1929 følgende Indstilling til Fakultetet:

Vi undertegnede, der af det teologiske Fakultet er udsete til som fagkyndigt Udvalg at afgive Erklæring om den eneste indkomne Ansøgning om det ledige Docentur under Fakultetet, skal herved udtale, at vi efter Ansøgerens, Dr. theol. F. F. Hvidbergs Præstationer maa betragte ham som kvalificeret til at overtage det nævnte Embede.

Efter at denne Indstilling var blevet tiltraadt af Fakultetet og indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev ved kgl. Resolution af 27. April 1929 Kaldskapellan, Dr. theol. Flemming Friis Hvidberg udnævnt til Docent i Teologi ved Universitetet med det gamle Testamente som Hovedfag fra den 1. Maj 1929 at regne.

f. Oprettelse af et Lektorat ved Universitetet i Nationaløkonomi (Driftsøkonomi) og cand. polit. Kai Enevold Sørensens Ansættelse som Lektor.

(J. Nr. 171/28 og 190/29).

Under 1. Juni 1928 indgav de statsvidenskabelige Professorer følgende Andragende:

De statsvidenskabelige Professorer tillader sig herved at ansøge det høje Undervisningsministerium om at søge Bevilling af de fornødne Midler til Oprettelse af to Lektorater i Nationaløkonomi samt af et Beløb til Honorering af en statsvidenskabelig Kandidat til Opgaveretning m. v.

Under Hensyn til den økonomiske Videnskabs stærkt voksende Omfang og Betydning har Undervisningen i Nationaløkonomi ved Københavns Universitet i stigende Grad været hæmmet af det begrænsede Antal Lærerkrafter, man hidtil har haft til Raadighed. Det har derfor været nødvendigt at lægge Hovedvægten paa den centrale Teori og indskrænke sig til herudover at optage saadanne mere specielle Discipliner til Behandling, som de forhaandenværende Lærerkrafter i særlig Grad har behersket. Ved udenlandske Universiteter har man gjort lignende Erfaringer og er derfor mere og mere kommet ind paa at ansætte Lærere i særlige Grene indenfor Økonomien, som den paagældende da i særlig Grad har kunnet vie sine Krafter. Thi Nationaløkonomien er ikke et Fag, men ligesom Retsvidenskaben en Faggruppe, der ved adskillige udenlandske Universiteter er repræsenteret af flere Lærere end f. Eks. netop Retsvidenskaben.

I Øjeblikket ligger Forholdene saaledes herhjemme, at Finansvidenskaben doceres af Professorerne Birck og Warming, og at indenfor Økonomiens Politik Bankpolitikken behandles af Professor Axel Nielsen, Told- og Traktatpolitikken af Professor Ohlin, Landbrugspolitikken af Professor Warming og Socialpolitikken af Lektor Bramsnæs, ligesom disse Lærere iøvrigt efter Lejlighed gennemgaar mere specielle Emner. Imidlertid har man længe savnet en mere tidssvarende Undervisning i saa vigtige Grene af Faget som Driftsøkonomi og Trafik- og Koncessionspolitik (offentlige eller koncessionerede Foretagender), hvis Emner er af stor og stadig voksende Betydning; ikke mindre end en Fjerdedel af Verdens Kapital er eksempelvis anbragt i Trafikmidler og andre offentlige eller koncessionerede Virksomheder; det maa ogsaa anses for at være særdeles vigtigt, at man ved Københavns Universitet underkaster ikke blot Landbrugets, men ogsaa Industriens og Handelens driftsøkonomiske Forhold en indgaaende Behandling, men dette vil kun kunne ske, saafremt man hertil raader over Mænd, som virkelig kan ofre Tid og Krafter paa at trænge ind i de praktiske Erhvervsproblemer. Med Hensyn til Driftsøkonomien skal man tillige gøre opmærksom paa, at denne Disciplin i det Forslag til en Nyordning af statsvidenskabelig Eksamen, som i nær Fremtid tænkes

indsendt til det høje Ministerium, fremtræder som særskilt Eksamenfag ved 1. Del. De statsvidenskabelige Professorer finder sig da under Henvisning til det anførte foranlediget til herved at ansøge det høje Ministerium om Bevilling til Oprettelse af to Lektorater, som under Hensyn til den nuværende Fagfordeling mellem Professorerne indtil videre tænkes besat med to Nationaløkonomer med særligt Kendskab til resp. Driftsøkonomi og Trafik- og Koncessionspolitik.

Savnet af det fornødne Antal Lærerkræfter har tillige ført med sig, at Undervisningen i Økonomi til 1. Del af statsvidenskabelig Eksamen har maattet indskrænkes til et ringere Omfang end ønskeligt. Man maa dog formene, at det er af den største Betydning, at der netop paa et saa tidligt Stadium som muligt gives de Studerende en fyldig Undervisning i Hovedfaget, saaledes at der navnlig bliver Adgang for dem til hvert Efteraarsemester straks efter deres Ankomst til Universitetet at deltage i et almindeligt Kursus i Nationaløkonomi. Et saadant Kursus vil imidlertid ikke hvert Aar kunne afholdes af en af Professorerne, men man antager, at det foreløbig vil være muligt at lade den nuværende Assistent ved statistisk Laboratorium afholde det i de Aar, hvor det ikke kan overtages af en Professor, idet man paatænker samtidig at indskrænke Assistentens Arbejde med de statistiske Øvelser. Foruden det nævnte Kursus i Nationaløkonomi maa man endvidere anse det for i høj Grad ønskeligt, at der i større Udstrækning end nu bliver Lejlighed for de Studerende til under Forberedelsen til 1. Del at besvare skriftlige Opgaver i Nationaløkonomi, og i Overensstemmelse hermed er Deltagelse i mindst 6 saadanne Skriveøvelser (eller et dertil svarende Diskussionskursus i Nationaløkonomi) i det ovenfor nævnte Forslag til en Nyordning af statsvidenskabelig Eksamen gjort til en udtrykkelig Betingelse for at indstille sig til nævnte Eksamens 1. Del. Arbejdet med Rettelse og Gennemgang af disse Opgaver vil imidlertid ikke kunne besørges af de nuværende Lærerkræfter og ej heller af den nuværende Assistent uden en altfor stor Forøgelse af hans Arbejde. Endvidere vil det være ønskeligt at raade over nogen Assistance ved Gennemførelse af et praktisk Kursus i danske Erhvervsforhold med Besøg i industrielle og kommercielle Virksomheder, hvilket er et vigtigt Led i den paatænkte Undervisning i Driftsøkonomi; navnlig ved det forberedende Arbejde med Tilrettelægning af Besøgene vil Assistance ikke kunne undværes. Man tillader sig derfor at andrage det høje Ministerium om, at der foruden Oprettelsen af de to ovennævnte Lektorater maa blive stillet et Beløb af 500 Kr. aarlig til Raadighed for Fakultetets statsvidenskabelige Afdeling til Honorering af en statsvidenskabelig Kandidat, der dels under Ledelse af en af Professorerne skal afholde skriftlige Øvelser i Nationaløkonomi med de Studerende til 1. Del, dels i Samarbejde med en Professor og Lektøren i Driftsøkonomi skal yde den ovennævnte Assistance ved det praktiske Kursus i Erhvervsforhold.

Med Hensyn til Beløbenes Størrelse skal man anføre, at de foreslaaede Lektorer i Nationaløkonomi, hvis Arbejde vil omfatte to egentlige Forelæsningstimer i hvert Semester, tænkes lønnede paa samme Maade som de nuværende Lektorer i Socialpolitik og i Statistikens Teori. Vedrørende de 500 Kr. til Honorar skal man oplyse, at der vil blive Tale om Retning og Gennemgang af ca. 3 Opgaver for c. 20 Studenter i hvert Semester, og at der tænkes afholdt et Besøg i en industriel eller kommerciel Virksomhed i hver Maaned.

Efter at denne Indstilling under 27. Juni 1928 var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev der paa Finansloven for 1929—30, jfr. Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg A., Sp. 1647—48, under Universitetets Udgiftspost g 1 og 2 optaget en Bevilling paa 2400 Kr. aarlig + midlertidigt Tillæg til Honorering af en Lektor i Nationaløkonomi.

Efter at Lektoratet efter Indstilling af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet og Konsistorium var blevet opslaaet ledigt, blev de indkomne fire Ansøgninger, nemlig fra cand. polit. Einar Lomholt, Sekretær, cand. polit. Henry Stjernquist, cand. polit. P. P. Sveistrup og cand. polit. Kai Enevold Sørensen under 7. Maj 1929 tilstillet Universitetet til Erklæring.

Om disse Ansøgninger afgav den statsvidenskabelige Afdeling af Fakultetet under 29. Juni 1929 følgende Indstilling:

Vedrørende Besættelsen af Lektoratet i Driftsøkonomi skal den statsvidenskabelige Afdeling udtale følgende. Der har indenfor Afdelingen hersket Enighed om at cand. polit. E. Lomholt og cand. polit. K. Enevold Sørensen er de mest kompetente af de fire Ansøgere, medens der har hersket delte Meninger om hvem af disse to der burde foretrækkes. Da imidlertid cand. polit. Lomholt's Helbred i de sidste Aar har været og, efter hvad der foreligger, stadig er vaklende, har man fra den Side indenfor Afdelingen, der betragter ham som mest egnet ikke ment at burde indstille ham. Afdelingen indstiller derfor cand. polit. K. Enevold Sørensen til Lektoratet fra 1. Juli d. A. at regne.

Efter at denne Indstilling under 10. Juli 1929 var blevet indsendt til Ministeriet med Fakultetets og Konsistoriums Tilslutning blev ved Undervisningsministeriets Resolution af 24. Juli 1929 cand. polit. Kai Enevold Sørensen beskikket som Lektor i Nationaløkonomi (Driftsøkonomi) ved Universitetet for tre Aar fra den 1. s. M. at regne.

g. Prosektor ved Bispebjerg Hospital, Dr. med. Poul Møllers Ansættelse som Professor i patologisk Anatomi efter Professor, Dr. med.

Johannes Fibigers Død.

(J. Nr. 113/28).

Den 30. Januar 1928 afgik Professor i patologisk Anatomi, Dr. med. Johannes Fibiger ved Døden. Under 7. Marts 1928 afgav det lægevidenskabelige Fakultet følgende Indstilling:

»Under Henviſning til Fakultetets Skrivelse af 3. f. M., hvori man indberettede, at Professor i patologisk Anatomi Dr. med. J. Fibiger den 30. Januar d. A. afgik ved Døden, ſkal Fakultetet tillade ſig at indſtille, at det ſaaledes ledigblevne Embede opſlaas ledigt. Herved bemærkes, at man ønsker Opſlaget affattet ſaaledes, at der bekendtgøres et Embede ledigt ſom Professor i patologisk Anatomi ved Universitetet og Proſektor ved Rigshospitalet, idet diſſe Stillinger i lang Tid har været forbundne; da der i 1904 blev tillagt Professor Fibiger et ſærligt Honorar for Proſektorvirksomheden, blev det faſtsat, at han tillige lejlighedsviſ ſkulde ſtaa til Diſpoſition for det kgl. Frederiks Hospitals Overlæger ved vanskeligere patologisk-hiſtologiſke Underſøgelſer, og bl. a. paa Grund af denne Forpligtelſe, ſom man ønsker bibeholdt, ønsker man, at Embedet tillige opſlaas ſom Proſektor ved Rigshospitalet.«

Fakultetet gjorde endvidere Rede for nogle Forhandlinger, der havde været ført angaaende eventuelle Ændringer i Anvendelſen af viſſe Lokaler m. v. i de to ſammenbyggede Inſtituter: patologisk-anatomisk Inſtitut og retsmediciſk Inſtitut, og henſtillede, at nogle herhen hørende Beſlutninger af Fakultetet fandt Udtryk i Opſlaget.

Embedet blev herefter opſlaaet ledigt ſom indſtillet af Fakultetet, idet der blev tilføjet, at den, der blev ansat, ſkulde være pligtig at finde ſig i eventuelle Forandringer med Hensyn til patologisk-anatomisk Inſtituts Lokaleforhold og den til Embedet hørende Tjenſtebolig.

Under 5. Maj 1928 blev de indkomne fire Anſøgninger, nemlig fra Dr. med. Albert Fiſcher, Proſektor ved Biſpebjerg Hospital, Dr. med. Poul Møller, honorarlønnet Proſektor ved Universitetets patologisk-anatomiske Inſtitut, Dr. med. Svend Petri og faſt Proſektor ſammeſteds Dr. med. Bj. Vimtrup tilſtillet Universitetet til Erklæring.

Til at bedømme de indkomne Anſøgninger nedsatte Fakultetet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 26. Juni 1918 et Udvalg, beſtaaende af Professor, Dr. med. Fr. C. C. Hanſen, Dr. med. Oluf Thomeſen og Dr. med. Knud Sand. Dette Udvalg afgav under 19. Juni 1928 følgende Indſtilling til Fakultetet:

Professoratet er ſøgt af 4 Anſøgere, der nævnes i den Rækkefølge, der angives af Tidspunktet, hvor Anſøgerne har beſtaaet den lægevidenſkabelige Eksamene.

Dr. med. Poul Møller, f. 1884, Kandidat 1910, Dr. med. 1920. Anſøgeren har en ſærdeles fyldig Uddannelse i patologisk Anatomi, idet han har været ansat ſom Proſektor under Professoratet ialt i 8^{1/2} Aar. Han udnævntes i September 1927 til Lektor i patologisk Hiſtologi ved Universitetets patologisk-anatomiske Inſtitut og har ſiden denne Udnævnelse holdt Forelæſninger og praktiſke Øvelſer i Faget for Viderekomne (Kandidater).

Hans Doktorafhandling angaar et patologisk-anatomisk Emne: »Studier over embolisk og authochton Thrombose i Arteria pulmonalis«.

Siden April 1927 har han beklædt Stillingen som Prosektor ved Bispebjerg Hospital.

Han deltog i Juni 1925 i Konkurrencen om Professoratet i Retsmedicin, i hvilken Konkurrence han efter Censurkomiteens enstemmige Udtalelse viste sig fuldt kvalificeret til at beklæde Embedet.

Af Dr. Møllers videnskabelige Produktion skal kun fremhæves — foruden Doktorafhandlingen og de til Konkurrenceforelæsninger benyttede statistisk-medikolegale Undersøgelser over Forekomst af Tumores, særlig som Dødsarsag — et Arbejde over eksperimentel Fremkaldelse af primært Lungecarcinom hos Rotter ved Tjærepensling af Huden samt Undersøgelser, foretaget i Forening med afdøde Professor Fibiger, om Immunisering mod Metastasedannelse ved Hjælp af Injektion af Væv og Ekstrakter af Fostre.

Dr. Møllers videnskabelige Produktion maa vel siges ikke at være særlig omfattende i kvantitativ Henseende, men viser umiskendeligt, at Forfatteren er i Besiddelse af videnskabelig Sans og Evne til at behandle et mangesidigt Stof paa kritisk Maade og bærer dertil Vidnesbyrd om, at Forfatteren er velbevandret i Litteraturen og i Besiddelse af særdeles gode Kundskaber vedrørende Emner, der falder indenfor den patologiske Anatomis Omraade.

Dr. med. Bjovulf Jensen Vimtrup, f. 1890, Kandidat 1918, Dr. med. 1922. Ansøgeren har i c. $5\frac{3}{4}$ Aar været ansat som Prosektor ved Universitetets patologisk-anatomiske Institut og har herunder ogsaa holdt Forelæsninger og Demonstrationer for Studerende.

Af Ansøgerens videnskabelige Produktion er Doktorafhandlingen: »Beiträge zur Anatomie der Capillaren I« et værdifuldt normal-histologisk Arbejde i Tilknytning til Læren om Kapillærernes Fysiologi, hvis Fortsættelse (II) senere er fulgt.

Ansøgeren har tillige offentliggjort flere Arbejder, væsentligst af histologisk og teknisk Natur. Enkelte af disse Arbejder indeholder dog hovedsagelig kun supplerende Nyt til allerede kendte Forhold.

Ansøgerens videnskabelige Arbejder vidner i det Hele om stor videnskabelig Iver og Interesse og Evne til forstandig Opstilling og Vurdering af Problemerne. Paa visse Omraader vedrørende normal-histologiske Emner kunde man dog have ønsket et noget fyldigere Kendskab og større Hensyntagen til den foreliggende store normal-histologiske Litteratur.

Dr. med. Albert Fischer, f. 1891, Kandidat 1919, Dr. med. 1925. Ansøgeren har været ansat ved Universitetets Institut for almindelig Patologi i c. $3\frac{1}{2}$ Aar, men mangler saa godt som helt Uddannelse i den specielle patologiske Anatomi, ligesom hans videnskabelige Produktion næsten ikke har beskæftiget sig med Emner indenfor denne Disciplin;

højest kan det siges, at enkelte af Arbejderne over Vævsdyrkning af maligne Svulster perifert berører denne.

Ansøgerens Hovedkvalifikation ligger i den videnskabelige Produktion, hvor han saavel i kvantitativ som kvalitativ Henseende har ydet særdeles anerkendelsesværdige og fortjenstfulde Arbejder, i alt væsentligt dog paa et enkelt Omraade, nemlig den tekniske Side af Vævsdyrkningen, medens han i Raisonnementer, Synspunkter og Følgeslutninger ikke altid er uangribelig. Titlen paa hans Doktorafhandling er: »Tissue culture, studies in experimental morphology and general physiology of tissue cells in vitro«.

Som en bemærkelsesværdig Kvalifikation maa anføres, at Ansøgeren i 1926 af »Kaiser Wilhelm Gesellschaft« blev kaldet til Berlin for der — under en Ansættelse paa 3 Aar — at sætte Vævsdyrkningen i Gang. Han har gennem sit Arbejde vist sig i Besiddelse af et rigt videnskabeligt Initiativ og stor teknisk Evne.

Dr. med. Svend Petri, f. 1895, Kandidat 1922, Dr. med. 1926. Ansøgeren har gjort Tjeneste i c. 2 Aar som frivillig Assistent og Vikar paa Bispebjerg Hospitals patologiske Institut. Fra 1924 har han været ansat først som 2. Assistent ved nævnte Institut og fra Maj 1925 til 1927 som 1. Assistent. Siden Juni 1927 har han været Prosektor ved Universitetets Institut for patologisk Anatomi. Han er saaledes en forholdsvis ny Mand indenfor Faget.

Ansøgerens Doktorafhandling omhandler et anatomisk Emne: »Undersøgelser over Wright's Blodpladeteori«, der delvis ogsaa er søgt belyst paa eksperimentel Basis.

Han har saavel forud som efter Doktorafhandlingen leveret flere mindre og enkelte større Afhandlinger, væsentligst vedrørende Spørgsmaal, der angaar Blodets Elementer under normale og patologiske Forhold.

I Formen tynges nogle af Ansøgerens Arbejder af en vis Bredde, men alt i alt vidner hans Produktion om, at han er i Besiddelse af en uomtvistelig videnskabelig Begavelse.

Udvalget er, efter at have underkastet de enkelte Ansøgers Uddannelse og øvrige Kvalifikationer en indgaaende Prøvelse, naaet til det Resultat, at den ene af Ansøgerne, Dr. med. Poul Møller, er sine Medansøgere saa overlegen i Uddannelse paa den patologiske Anatomis forskellige Omraader, at dette maa veje meget til ved Bedømmelsen.

Hvad hans videnskabelige Produktion angaar, staar denne i Kvantitet vel en Del tilbage for hans Medansøgers, navnlig naar Hensyn tages til de forskellige Ansøgers Alder. Paa den anden Side kan det næppe siges, at Kvaliteten af hans Arbejder staar under de øvrige Ansøgers, og Udvalget tør derfor formode, at hans produktive Evne vil give rigere Udbytte, naar der skaffes ham ydre Betingelser derfor gennem en tilstrækkelig betrygget Stilling.

Udvalget skal derfor anbefale, at Dr. med. Poul Møller indstilles til Professoratet uden Konkurrence.

Under 6. Juli 1928 afgav Fakultetet sin Indstilling, hvori meddeltes følgende:

»Fakultetet har paa sit Møde den 7. Maj i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 26. Juni 1918 nedsat et Udvalg til Bedømmelse af de indkomne Ansøgninger, bestaaende af Professorerne Fr. C. C. Hansen, Oluf Thomsen og Knud Sand. Dette Udvalg afgav under 19. f. M. den vedlagte Indstilling, hvori Udvalget enstemmig indstiller, at Embedet besættes med Prosektor, Dr. med. Poul Møller. Udvalgets Indstilling har i Overensstemmelse med § 4 i den fornævnte kgl. Anordning været tilstillet Ansøgerne, som har indsendt de vedlagte Svarskrivelser; af disse er Skrivelsen fra Dr. Fischer, Dr. Poul Møller og Dr. Petri udelukkende Anerkendelse af Modtagelsen af Indstillingen, medens Dr. Vimtrup har fremsat udførlige Bemærkninger til Indstillingen; disse Bemærkninger har Fakultetet taget til Efterretning; det bemærkes, at Professor, Dr. Fr. C. C. Hansen, mod hvem Dr. Vimtrups Bemærkninger for den overvejende Del er rettet, i Anledning heraf har ønsket at fremsætte en særlig Udtalelse, som Fakultetet derfor tillige skal tillade sig at fremsende, jfr. den vedlagte Skrivelse fra Professor Hansen af 5. ds.

Udvalgets Indstilling blev derefter behandlet paa Fakultetets Møde den 29. f. M. Ved Afstemningen om Indstillingen stemte af de tilstedeværende 17 Medlemmer 8 for, 9 imod, saaledes at Embedet herefter i Henhold til § 6, Punkt 4, i den fornævnte kgl. Anordning vil være at besætte efter afholdt Konkurrence, hvortil — ligeledes jfr. § 6 i den fornævnte kgl. Anordning — Fakultetet da besluttede at give samtlige fire Ansøgere Adgang.

I Henhold hertil skal Fakultetet tillade sig at indstille, at det ledige Embede besættes efter afholdt Konkurrence mellem de fire Ansøgere, saaledes at der i Henhold til kgl. Resolution nedsættes en Konkurrencekomité, bestaaende af Fakultetets Dekanus som Formand samt Professorerne Fr. C. C. Hansen, Knud Sand, S. Kjærgaard og C. Lunds-gaard, valgte af Fakultetet, der desuden som Suppleant for disse har valgt Professor, Dr. med. C. E. Bloch. Endvidere tillader Fakultetet sig at indstille til Undervisningsministeriet at vælge Professor i patologisk Anatomi og Retsmedicin ved Oslos Universitet Fr. Harbitz og Professor i patologisk Anatomi og Retsmedicin ved Lunds Universitet Einar Sjövall til Medlem af Komiteen, samt at det overdrages Københavns medicinske Selskab at gøre Indstilling om yderligere et Medlem af Komiteen.

Man tillader sig desuden at indstille, at Konkurrencen for hver af Deltagerne kommer til at bestaa i 2 Forelæsninger over et selvvalgt Emne, en Sektion med umiddelbart paafølgende Demonstration, en Sektion med paafølgende Forelæsning, udarbejdet med 24 Timers Var-

sel, samt endelig en Forelæsning over et opgivet Emne, fælles for alle Konkurrenterne, ligeledes udarbejdet med 24 Timers Varsel, samt endelig at det nærmere med Hensyn til Konkurrencens Planlægning, derunder Tidspunktet for dens Afholdelse, overlades til Konkurrencekomiteen.«

Efter at denne Indstilling med Konsistoriums Skrivelse af 11. Juli 1928 var blevet indsendt til Ministeriet, blev der ved kgl. Resolution af 27. Juli 1928 nedsat en Konkurrencekomité som af Fakultetet foreslaaet, og under 30. August bifaldt Ministeriet de af Fakultetet foreslaaede Bestemmelser for Konkurrencen, og meddelte samtidigt, at Københavns medicinske Selskab havde udpeget Prosektor ved Aarhus Kommunes Hospitaler F. Gregersen til Medlem af Konkurrencekomiteen.

Under 7. Juli 1928 meddelte Dr. med. Albert Fischer, at han ikke ønskede at deltage i Konkurrencen om Embedet. Konkurrencen fandt derefter Sted alene mellem Prosektorerne, Dr. med. Poul Møller, Dr. med. Svend Petri og Dr. med. Bj. Vimtrup, og holdtes i Dagene 17.—25. Oktober 1928.

Forelæsninger over selvvalgt Emne holdtes, efter at Rækkefølgen for disse og Sektionerne var blevet fastsat ved Lodtrækning saaledes: Prosektor, Dr. med. Svend Petri Onsdag den 17. Oktober 1928 Kl. 11—12 og Kl. 4—5: De arteriosclerotiske Karforandrings patologiske Anatomi; Prosektor, Dr. med. Bj. Vimtrup Torsdag den 18. Oktober 1928 Kl. 11—12 og Kl. 4—5: Patologisk-anatomiske Undersøgelser over akut og kronisk Gastritis; Prosektor, Dr. med. Poul Møller Fredag den 19. Oktober 1928 Kl. 11—12 og Kl. 4—5: Visse kroniske skrumpende Forandringer i Nyrene.

Sektionerne med umiddelbart paafølgende Demonstration holdtes saaledes: Prosektor, Dr. med. Svend Petri Lørdag den 20. Oktober 1928 Kl. 9—11, Prosektor, Dr. med. Bj. Vimtrup samme Dag Kl. 12¹/₂—2¹/₂ og Prosektor, Dr. med. Poul Møller samme Dag Kl. 3—5.

Sektionerne med paafølgende Forelæsning holdtes saaledes: Prosektor, Dr. med. Svend Petri Mandag den 22. Oktober 1928 Kl. 9—11, Forelæsning Tirsdag den 23. Oktober 1928 Kl. 11—12, Prosektor, Dr. med. Bj. Vimtrup Mandag den 22. Oktober 1928 Kl. 12¹/₂—2¹/₂, Forelæsning Tirsdag den 23. Oktober 1928 Kl. 2¹/₂—3¹/₂ og Prosektor, Dr. med. Poul Møller Mandag den 22. Oktober 1928 Kl. 3—5, Forelæsning Tirsdag den 23. Oktober 1928 Kl. 5—6.

Forelæsningen over opgivet Emne fælles for alle Deltagerne med 24 Timers Forberedelse havde følgende Titel: Om de patologisk-anatomiske Forandringer ved Lungetuberkulosen med særligt Henblik paa Patogenesen (Forelæsning holdt for ældre lægevidenskabelige Studerende), og holdtes saaledes: Torsdag den 25. Oktober 1928 Kl. 9—10 Prosektor, Dr. med. Poul Møller, samme Dag Kl. 10—11 Prosektor, Dr. med. Bj. Vimtrup og samme Dag Kl. 11—12 Prosektor, Dr. med. Svend Petri.

Den 25. Oktober 1928 afgav Konkurrencekomiteen følgende eenstemmige Indstilling til Ministeriet:

»Konkurrencen har fundet Sted i Dagene 17.—25. Oktober d. A. Professor Knud Sand har paa Grund af Sygdom ikke kunnet varetage Hvervet som Dommer, og Suppleanten, Professor C. E. Bloch har derfor fungeret i hans Sted.

Af de oprindelige fire Ansøgere til Embedet har Dr. med. Albert Fischer ved Skrivelse af 7. Juli d. A. til det lægevidenskabelige Fakultet meddelt, at han ikke ønskede at deltage i Konkurrencen, saaledes at denne herefter alene har fundet Sted med Prosektorerne, Dr. med. Poul Møller, Dr. med. Svend Petri og Dr. med. Bj. Vimtrup som Deltagere.

Efter i Henhold til kgl. Anordning af 26. Juni 1918 § 8 at have gransket Ansøgernes vita ante acta, deres videnskabelige Produktion og Udfaldet af de afholdte Prøver, skal Kommissionen udtale, at den indstiller Dr. med. Poul Møller til Embedet, idet den samtidig ønsker at fremhæve, at Dr. med. Bj. Vimtrup paa forskellige Omraader, bl. a. som Docent har vist sig i Besiddelse af betydelige Kvalifikationer, og at Dr. med. Sv. Petri har leveret Arbejder indenfor Hæmatologien af utvivlsom videnskabelig Værdi.«

Herefter blev ved kgl. Resolution af 11. November 1928 Prosektor ved Bispebjerg Hospital, Dr. med. Poul Møller udnævnt til Professor i patologisk Anatomi ved Universitetet, idet der samtidig overfor ham blev taget det i Opslaget nævnte Forbehold (jfr. foran Side 60) angaaende patologisk-anatomisk Instituts Lokaleforhold og den til Embedet knyttede Tjenestebolig.

Ved Undervisningsministeriets Resolution af 3. December 1928 blev der af Universitetets Udgiftspost m. Til Ministeriets Disposition til Afholdelse af Konkurrencer m. v. stillet et Beløb af 1958 Kr. 28 Øre til Raadighed til Dækning af de med Konkurrencens Afholdelse forbundne Udgifter.

— Da Professor, Dr. med. Oluf Thomsen havde overtaget den ved Professor Fibigers Sygdom og Død afbrudte Eksamination i patologisk Anatomi ved den lægevidenskabelige Embedseksamen Vinteren 1928 blev der ved Undervisningsministeriets Resolution af 22. Marts 1928 tillagt ham et Vederlag paa 300 Kr. for Eksamination af 30 Kandidater, at afholde af Universitetets Udgiftspost a. 4. Vederlag een Gang for alle. Da Embedet som Professor i patologisk Anatomi stod ubesat endnu i Eksamensterminen Sommeren 1928, blev det efter Indstilling fra det lægevidenskabelige Fakultet og Konsistorium ved Undervisningsministeriets Resolution af 21. Juni 1928 overdraget Professor, Dr. med. Oluf Thomsen at eksaminere i patologisk Anatomi, og der tillagdes ham herfor et Vederlag paa 590 Kr. for Eksamination af 59 Kandidater, at afholde af Universitetets Udgiftspost a. 4. Vederlag een Gang for alle.

Efter Indstilling af Fakultetet og Konsistorium blev ved Undervisningsministeriets Resolution af 1. Marts 1928 Professor, Dr. med. Knud Sand konstitueret som Bestyrer af patologisk-anatomisk Institut og ved Ministeriets Resolution af 8. Marts 1929 blev det bifaldet, at det af det Bestyreren af Institutet i Henhold til Tjenestemandslovens § 649 tillagte Bestillingstillæg paa 800 Kr. aarlig for Tiden fra 1. April 1928 til Professor Dr. Poul Møllers Udnævnelse besparede Beløb paa 500 Kr. udbetaltes Professor Sand som Vederlag for Bestyrelsen af Institutet.

Efter Indstilling fra Fakultetet og Konsistorium blev ved Undervisningsministeriets Resolution af 1. Marts, 21. Juni 1928 og 22. Februar 1929 Undervisningen af de Studerende i patologisk Anatomi i Foraarssemestret 1928 og første Halvdel af Efteraarssemestret 1928 overdraget fast Prosektor ved patologisk-anatomisk Institut, Dr. med. Bj. Vimtrup, og herfor tillagt ham et Vederlag paa 1200 Kr. for Foraarssemestret 1928 og 600 Kr. for Efteraarssemestret 1928, at afholde af Universitetets Udgiftspost a. 4. Vederlag een Gang for alle.

Under 2. Oktober 1928 bifaldt Undervisningsministeriet i Henhold til et derom fremsat Andragende, som var anbefalet af den konstituerede Bestyrer af patologisk-anatomisk Institut, Professor, Dr. med. Knud Sand, det lægevidenskabelige Fakultet og Konsistorium, at Prosektorerne ved det nævnte Institut, Dr. med. Bj. Vimtrup og Dr. med. Svend Petri af Hensyn til deres Deltagelse i den forestaaende Konkurrence om Embedet som Professor i patologisk Anatomi lod en Del af det dem paahvilende Arbejde med Sektionerne m. v. udføre af en af dem lønnet Vikar.

h. Oprettelse af et ordinært Docentur i Radiologi under det lægevidenskabelige Fakultet.

(J. Nr. 186/24 og 217/28).

Under 31. Marts 1924 indgav det lægevidenskabelige Fakultet følgende Andragende:

»Det lægevidenskabelige Fakultet tillader sig herved at indgaa til det høje Ministerium med Anmodning om, at Lederen af Rigshospitalets Røntgenklinik Dr. Panner bliver udnævnt til Docent i Radiologi.

Til Støtte for dette Andragende skal Fakultetet fremføre følgende: Det kan formentlig betragtes som almindelig bekendt, at Radiologien, d. v. s. Læren om Røntgen-, Radium- og Lysstraalernes Anvendelse i Medicinen, i de sidste Decennier er kommet til at spille en større og større Rolle indenfor Lægevidenskaben saavel med Hensyn til Erkendelsen af Sygdommene som med Hensyn til deres Behandling. Det er derfor ogsaa ganske nødvendigt, at der gives Studenter og Læger Lejlighed til under kyndig Vejledning at sætte sig ind i Radiologiens forskellige Omraader, der vedrører saa godt som alle Medicinens Grene.

Ved Københavns Universitet findes der i Modsætning til Forholdene ved forskellige andre Universiteter i Sverige, Tyskland, Frankrig etc. ingen ordnet Undervisning i Radiologi. Ved Undervisningen paa de forskellige kliniske Afdelinger faar de Studerende indprentet Betydningen af Radiologien for Diagnosen af Sygdommen og de undervises ganske vist til Stadighed i Tydningen af Røntgenbillederne, men denne Undervisning maa nødvendigvis blive meget spredt, afhængig af de Tilfælde, der drages frem til Undervisning. Nogen systematisk Undervisning i den for Diagnosen saa vigtige Tydning af Røntgenbillederne kan ikke foregaa paa de kliniske Afdelinger, som hertil mangler det nødvendige Materiale.

Hvad Radiologiens terapeutiske Side angaar, saa er den om muligt endnu daarligere stillet. De Studerende faar ved Klinikkerne Lejlighed til at høre om Anvendelsen af Røntgen-, Radium- og Lysbehandling og til at se Resultaterne deraf, men der er ingen Mulighed for at sætte de Studerende ind i de talrige Problemer, og i de tekniske Vanskeligheder, som den moderne Radioterapi rummer, ja der gives overhovedet ved Universitetet ingen Undervisning i den radiologiske Teknik.

Savnet af en ordnet Undervisning i Radiologien føles ikke alene af de Studerende, men i endnu højere Grad af de unge Læger. Saaledes som Radiologien og specielt Brugen af Røntgenstrålerne efterhaanden har udviklet sig, kræves der de fleste Steder ved Amts- og Bysygehusene, at Reservelægen ikke alene har en fyldig kirurgisk og medicinsk Uddannelse, men ogsaa, at han besidder tilstrækkelig Kundskab i Radiologi, til at han kan foretage de sædvanlige Røntgenundersøgelser og eventuelt ogsaa Røntgenbehandling af dertil egnede Tilfælde.

Saaledes som Forholdene nu er, kan de hertil nødvendige Kundskaber kun erhverves ved, at vedkommende søger Ansættelse ved en Røntgenklinik for paa denne Maade at sætte sig ind i Radiologien, en Fremgangsmaade, der kun kan benyttes af et Mindretal, alene af den Grund, at det Antal Pladser, der kan være Tale om, er stærkt begrænset.

Det vil derfor for hele Landets Sygehusvæsen være af Betydning, at der gives en Undervisning særlig i Brugen af Røntgenstrålerne og i det hele i Radiologien, og den maa gives af en Lærer, der har helliget sig denne Gerning og er i Stand til stadig at følge dens Udvikling baade med Hensyn til de stadig fremkommende tekniske Fremskridt og med Hensyn til den lægevidenskabelige Benyttelse til Diagnose og Terapi.

Fakultetet tillader sig derfor at foreslaa, at der for Lederen af Rigshospitalets Røntgenklinik, Dr. Panner, oprettes et Docentur i Radiologi. Gennem en meget lang Virksomhed paa dette Omraade har han samlet en her i Landet enestaaende Erfaring, og han har ved sin videnskabelige Forskning vist sig at være fuldt ud Herre over den

videnskabelige Side af Faget. Han vil endvidere som Rigshospitalets Røntgenklinik's Leder altid have et rigt Materiale, som han kan benytte til Undervisningen. Denne skulde dels bestaa i at holde Demonstrationer for de Studerende, som ønsker nærmere at sætte sig ind i Røntgendiagnostikken, dels i at yde de unge Læger, der i deres fremtidige Virksomhed har Brug for radiologiske Kundskaber, en hertil svarende Undervisning saavel i Diagnostik og Behandling som i den tekniske Side af Virksomheden.

Fakultetet skal tilføje, at det alene skyldes økonomiske Hensyn, naar det kun har foreslaaet Oprettelsen af et *Docentur* i Radiologi, medens det i og for sig maatte mene, at et *Professorat* burde oprettes i det nævnte Fag.

Dette Andragende blev under 16. Juni 1924 indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning til Optagelse paa Finansloven for 1925—26, men Ministeriet meddelte under 25. Oktober 1924, at man ikke saa sig i Stand til at søge en Bevilling i det omhandlede Øjemed.

Under 24. April 1925 fornyede Fakultetet sit Andragende, idet man af Hensyn til Fagets almindelige Betydning androg om Oprettelse af et normeret Docentur. Fakultetets Andragende var bilagt med en Skrivelse af 31. Marts 1925 fra »Den almindelige danske Lægeforening« og en Skrivelse af Februar 1925 fra »Organisationen for danske Radiologer«, hvoraf fremgik at baade Lægestanden i Almindelighed og de radiologiske Specialister delte Fakultetets Anskuelse om Nødvendigheden af at oprette en Lærerpost i Radiologi. Sagen blev under 7. Juli 1925 indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Anbefaling, men der blev ikke paa Normeringsloven for 1926—27 optaget noget Forslag om Docenturets Oprettelse. Fakultetet gentog sit Andragende til Normeringsloven for 1927—28, men det blev ikke fremmet. Efter at Fakultetet under 19. Maj 1927 havde gentaget Andragendet og bl. a. henvist til at der i Sverige var blevet oprettet ordinære Professorater i medicinsk Radiologi ved Universiteterne i Uppsala og Lund samt ved Karolinska Institutet i Stockholm, indsendte Konsistorium under 14. Oktober 1927 dette Andragende til Ministeriet, idet man dog tilføjede følgende:

Skulde det ikke være muligt paa det nuværende Tidspunkt at gennemføre Oprettelsen af et Docentur, maa man indstændigt tilraade, at der som midlertidig Foranstaltning søges oprettet et Lektorat i Faget, idet det efter de af Fakultetet fremsatte Oplysninger maa anses for stærkt paakrævet, at der findes en Lærer i Radiologi ved Universitetet.

Herefter tilskrev Ministeriet under 19. November 1927 Konsistorium saaledes:

I Anledning af D'Herrer Rektor og Professorers Skrivelse af 14. f. M. (60/27), hvori bl. a. indstilles, at der paa Normeringsloven for Finansaaret 1928—29 maa blive oprettet et Docentur i Radiologi, skal man herved med Bemærkning, at Ministeriet ikke ser sig i Stand til at stille Forslag til Normeringsloven om Oprettelsen af en saadan Stilling,

men at man vil tage under Overvejelse, om der vil være Mulighed for at søge oprettet et f. Eks. paa 3 Aar tidsbegrænset Lektorat i nævnte Fag, til Brug ved sine Overvejelser anmode Dem om at fremkomme med Indstilling angaaende Størrelsen af det Honorar, der eventuelt maatte søges bevilget som Vederlag for Lektoratet.

Fakultetet afgav herefter følgende Erklæring af 21. December 1927, som under 3. Januar 1928 blev indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning:

En eventuel Lektor i Radiologi vil komme til at undervise 2 à 3 Timer ugentlig og han vil som Lektor komme til at repræsentere en selvstændig Videnskabsgren ved Universitetet. Under Hensyn hertil og til, at den, der er udset til at beklæde denne Stilling, hvis den maatte blive oprettet, nemlig Chefen for Rigshospitalets Røntgenklinik, Læge H. J. Panner, ikke er Tjenestemand, skal man tillade sig at indstille, at Lektorhonoraret ansættes saa højt det efter Omstændighederne lader sig gøre, dog saaledes, at det i hvert Fald ikke sættes under 2400 Kr. aarlig foruden sædvanligt Tillæg.

Herefter blev der ved Ændringsforslag til 3die Behandling af Finansloven for 1928—29, jfr. Rigsdagstidende for 1927—28, Tillæg B. Sp. 1533—36, under Universitetets Udgiftspost g. 2. optaget en Bevilling paa 2400 Kr. + midlertidigt Tillæg 5 pCt. ialt 2520 Kr. til Oprettelse af et Lektorat ved Universitetet i Radiologi.

Eter at Ministeriet havde udbedt sig nærmere Indstilling angaaende Besættelsen af Lektoratet, afgav det lægevidenskabelige Fakultet under 8. Maj 1928 følgende Indstilling, som blev indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning:

Det har stedse været Fakultetets Hensigt siden Forslaget om denne Lærerposts Oprettelse at ville foreslaa den besat med Chefen for Rigshospitalets Røntgenklinik, Læge H. J. Panner. Imidlertid har Fakultetet bragt i Erfaring, at Læge Panner, naar hans Beskikkelse som Chef for Røntgenklinikken udløber den 30. Juni d. A., af Helbredshensyn ikke agter at søge Forlængelse i denne Stilling, samt at han bl. a. derfor heller ikke ønsker at overtage et Lektorat i Radiologi ved Universitetet.

Under disse Omstændigheder skal Fakultetet tillade sig at indstille, at Stillingen som Lektor i Radiologi ved Universitetet opslaaes ledig i Tilknytning til og samtidig med Stillingen som Chef for Rigshospitalets Røntgenklinik med Tilføjende, at der med Lektorstillingen er forbundet et aarligt Honorar af 2400 Kr. + midlertidigt Tillæg for Tiden 5 pCt. samt med Forpligtelse for den, der ansættes, til at undervise medicinske Studerende i Radiologi.

Lektoratet blev herefter opslaaet ledigt i Forbindelse med Stillingen som Chef for Rigshospitalets Røntgenklinik, men der meldte sig ingen Ansøgere til Stillingen. Ministeriet modtog derefter fra Foreningen af danske Radiologer et Andragende om, at Klinikchefstillin-

gen maatte blive omdannet til en pensionsgivende Tjenestemandsstilling med en Grundløn af ca. 10 000 Kr. Efter at Ministeriet om dette Andragende havde udbedt sig en Udtalelse fra Direktøren for Righospitalet, foreslog denne, at Lektoratet blev omdannet til et Docentur. Righospitalets Lægeraad sluttede sig hertil og Sagen blev derefter paany tilstillet Konsistorium til Erklæring. Det lægevidenskabelige Fakultet henviste i en under 13. Oktober 1928 afgiven Erklæring til, at man gentagende tidligere havde foreslaaet oprettet et Docentur og udtalte, at man iøvrigt ganske kunde slutte sig til det af Righospitalets Lægeraad udtalte forsaavidt angik Lærerenposten i Radiologi.

Efter at denne Erklæring med Konsistoriums Tilslutning under 31. Oktober 1928 var blevet indsendt til Ministeriet, blev der paa Normeringsloven for 1929—30, jfr. Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg A., Sp. 5077—78, tilvejebragt Hjemmel for Oprettelsen af et Docentur i Radiologi under det lægevidenskabelige Fakultet.

Om Docenturets Besættelse vil der blive givet Meddelelse i Universitetets Aarbog for 1929—30.

i. Oprettelse af et ordinært Docentur i Neurologi under det lægevidenskabelige Fakultet og Professor, Overlæge, Dr. med. Viggo Christiansens Ansættelse som Docent.

(J. Nr. 269/28).

Efter at der var truffet Bestemmelse om, at det paa Fælleden opførte nye Militærhospital skulde tages i Brug af Militæret, dog at der ogsaa i Bygningerne vilde kunne skaffes Plads til en Afdeling for Patienter med Nervesygdomme under Righospitalet, hvilken Afdeling ogsaa skulde optage Patienter for Invalideretten, tilskrev Krigsministeriet under 30. Maj 1928 Undervisningsministeriet saaledes:

Efter at Krigsministeriet havde anmodet Hærens Lægekorps om at fremsætte Forslag til nærmere Bestemmelser for saa vidt angaar den Afdeling af Københavns Militærhospital, der skal stilles til Righospitalets Raadighed, saavel i administrativ Henseende, som hvad angaar Udstyr med og Vedligeholdelse af Inventar m. m., har Lægekorpsset i Forbindelse med Professor, Dr. med. Viggo Christiansen og Direktør for Righospitalet H. F. Øllgaard som Repræsentanter for Undervisningsministeriet og Overlæge ved Invalideforsikringsraadet, Dr. med. N. C. Borberg som Ministeriet for Sundhedsvæsens Repræsentant fremsat et Forslag i saa Henseende.

Det skal tilføjes, at man ikke er kommen ind paa den Side af Sagen, der vedrører den Undervisning, der eventuelt skal finde Sted paa Afdelingen for Nervesygdomme, og den Stilling, som Afdelingens Chef skal indtage i denne Henseende.

Som det vil ses i nedenstaaende Punkt 12, vil der eventuelt kunne stilles et Auditorium til Raadighed.

Skrivelsen indeholdt herefter et nærmere detaljeret Forslag angaaende Lægestillingerne og Sygeplejerskestillingerne ved den nye Afdeling, Bestemmelser for Indlæggelse og Udskrivning af Patienter etc. og sluttede saaledes:

Ved at meddele det ærede Ministerium foranstaaende anmoder man det om at ville oplyse, hvorvidt det kunde ønske Ændringer eller Tilføjelser i det fremsatte Forslag. Dette agtes i øvrigt til sin Tid nærmere drøftet i et Udvalg bestaaende af de nævnte Herrer og Generallægen, suppleret med Repræsentanter for Krigsministeriet, eventuelt yderligere med Repræsentanter for Undervisningsministeriet og Ministeriet for Sundhedsvæsen.

Med Henviisning til Skrivelsens sidste Stykke udbad Undervisningsministeriet sig under 16. Juni 1928 en Udtalelse fra Konsistorium med Henblik paa, om der til sin Tid maatte ønskes en Repræsentant fra det lægevidenskabelige Fakultet indvalgt i det omhandlede Udvalg.

Herpaa svarede Konsistorium Ministeriet under 11. Juli 1928, idet man meddelte »at det lægevidenskabelige Fakultet ønskede sig repræsenteret i det paagældende Udvalg ved Dekanus for 1927—28 Professor Dr. med. Oluf Thomsen.

Herefter meddelte Ministeriet i en Skrivelse af 23. November 1928, at man ved Skrivelse af 25. Oktober 1928 til Krigsministeriet havde tiltraadt et af det nedsatte Udvalg bestaaende af Repræsentanter for Ministeriet for Sundhedsvæsen, Krigsministeriet og Undervisningsministeriet paa et Møde den 6. Oktober 1928 vedtaget Udkast til Bestemmelser vedrørende Rigshospitalets Afdeling for Nervesygdomme paa Københavns Militærhospital og at man havde ladet Stillingen som Overlæge ved Afdelingen opslaa ledig samt bemyndiget Direktøren for Rigshospitalet til at lade de øvrige Lægestillinger derunder Stillingen som klinisk Assistent opslaa ledige, alt under Forudsætning af, at den fornødne Bevilling opnaaedes. Ministeriet udtalte endvidere følgende:

Ministeriet skal herefter tjenstligt udbede sig en Indstilling fra D'Hrr. Rektor og Professorer om, hvorvidt der ønskes tillagt Overlægen ved den omhandlede Afdeling en Universitetsstilling og i bekræftende Fald hvilken, idet herved bemærkes, at dette Spørgsmaal ikke har været drøftet i det nedsatte Udvalg, der betragtede dette Spørgsmaal som liggende uden for dets Ressort. Ligeledes skal man udbede sig en Udtalelse angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt der bør knyttes en Post som klinisk Assistent til den nye Afdeling, hvorefter bemærkes, at dette Spørgsmaal har været drøftet i Udvalget, og at dér ikke blot Professor, Dr. med. V. Christiansen og Overlæge, Dr. med. N. C. Borberg, men ogsaa saavel Fakultetets Repræsentant Professor, Dr. med. G. Thomsen som Rigshospitalets Lægeraads Repræsentant Professor, Dr. med. Schaldemose hævdede, at Afdelingen nødvendigvis maatte have en klinisk Assistent. Naar Udvalget ikke stillede positivt Forslag

herom, skyldes dette, at Udvalget ogsaa ansaa dette Spørgsmaal for at falde uden for dets Ressort.

Efter at Konsistorium med denne Skrivelse havde udbedt sig en Udtalelse fra det lægevidenskabelige Fakultet, tilskrev Fakultetet Konsistorium under 3. December 1928 følgende:

I Skrivelse af 26. f. M. har Konsistorium paa Foranledning af Undervisningsministeriet udbedt sig en Udtalelse fra Fakultetet om, hvorvidt der ønskes tillagt Overlægen ved Rigshospitalets nyoprettede Afdeling for Nervesygdomme paa Københavns Militærhospital en Universitetsstilling, samt om, hvorvidt der bør knyttes en Post som klinisk Assistent til den nye Afdeling.

I Anledning heraf skal Fakultetet udtale, at det længe har haft det Ønske, at der ansættes en Lærer i Neurologi ved Universitetet.

Ved Skrivelse til Undervisningsministeriet af 25. Februar 1924 har Fakultetet givet dette Udtryk, idet det som den første Grund til at anbefale Oprettelsen af en neurologisk Afdeling paa Militærhospitalet har anført en saadan Afdelings Betydning for Undervisningen af Studerende og Læger. Trangen er siden ingeniende blevet mindre. En Del af Rigshospitalets Materiale af Nervepatienter vil blive overført til den nye Afdeling. De Studerendes Antal er stigende, og Neurologien er stadig i Udvikling som betydningsfuld Videnskabsgren. Hidtil er Undervisningen i Neurologi hovedsagelig foretaget paa Rigshospitalet som Led i den almindelige Undervisning i intern Medicin. Tillige har Professor Christiansen paa eget Initiativ under særdeles primitive Forhold givet en ret søgt Undervisning paa den neurologiske Poliklinik. Paa Neurologisk Afdeling paa Militærhospitalet vil der være Mulighed for at udvide denne Undervisning og skaffe den de nødvendige Kaar. Et Auditorium vil blive stillet til Raadighed, og der er god Adgang til Laboratorieundersøgelser.

Fakultetet kunde principielt ønske, at en saadan Lærerstilling i Neurologi allerede nu normeredes som et ordinært Professorat.

Herimod taler dog, at der findes andre Lærerstillinger, der af Hensyn til Fagenes Betydning for de Studerende og Undervisningens Omfang bør gaa forud. Fakultetet skal i denne Henseende i første Række henlede Opmærksomheden paa de tre særlig uheldigt stillede fungerende Professorer ved Rigshospitalet, hvis Undervisning er obligatorisk for alle Studerende, hvad der i det mindste foreløbig ikke er paatænkt med Hensyn til den neurologiske Undervisning, og af hvilke de to endog afholder Eksamen i Faget. Fakultetet mener under disse Omstændigheder, at Lærerstillingen i Neurologi ved Universitetet foreløbig bør oprettes som et Docentur i Faget, medens man indstændigt maa fraraade, at Gruppen: De fungerende Professorer yderligere udvides.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om en klinisk Assistent skal Fakultetet udtale, at der i alle Tilfælde bør oprettes en saadan Stilling, samt

at Bevillingen dertil — saafremt der oprettes en Lærerstilling ved Universitetet i Neurologi — naturligt hører hjemme paa Universitetets Budget.

Et Mindretal (Professor, Dr. C. E. Bloch) kan ikke for Tiden tiltræde noget Forslag om Oprettelsen af en Lærerpost ved Universitetet i Neurologi, knyttet til Stillingen som Overlæge ved Rigshospitalets Afdeling for Nervesygdomme.

Det er en Kendsgerning, at det paa Grund af de herskende økonomiske Forhold er overordentlig vanskeligt for Universitetet at faa gennemført de — særlig til Normeringsloven — stillede Forslag om Oprettelse af nye Lærerposter og Omnormering af allerede bestaaende; ved Indsendelse paa een Gang af flere saadanne Forslag betones derfor ogsaa fra Universitetets Side ofte en vis bestemt Rækkefølge for Forslagene. I Betragtning heraf mener jeg, at det af Fakultetet ikke mindre end fem Aar i Træk stillede og meget udførligt begrundede Forslag om Omdannelse af i det mindste tre af de fem Stillinger som fungerende Professorer til ordinære Professorater bør gennemføres, forinden man skrider til Oprettelse af en Lærerpost, som i og for sig kunde være ønskelig, men som dog ikke kan anses for strengt nødvendig, da der allerede af Professorerne i Medicin gives Undervisning i Faget; der er da heller ikke paatænkt indført obligatorisk Klinik eller Eksamen, ligesom Forslaget om Lærerpostens Oprettelse ikke i første Række er dikteret af et Krav om mere Undervisning i Faget, men af den Omstændighed, at det forekommer naturligt og ønskeligt at knytte en Lærerpost til Overlægestillingen paa Rigshospitalets nye Afdeling paa Militærhospitalet for Nervesygdomme paa hvilken ogsaa skal optages Patienter for Invalideretten, en Afdeling, hvis Forhold og Rammer næppe endnu kan siges at ligge helt fast.

Under disse Forhold mener jeg, at Forslaget om en Lærerpost i Neurologi ved Universitetet først bør tages op til Drøftelse, naar de fungerende Professorstillinger er omdannede til ordinære Professorater.

I Tilslutning til Fakultetets Flertal indstillede Konsistorium herefter under 12. December 1928, at der paa Normeringsloven for 1929—30 oprettedes en Stilling som Docent ved Universitetet i Neurologi samt at der paa Finansloven for 1929—30 under Universitetets Udgiftspost a. 2. b. Honorarer til Ikke-Tjenestemænd optoges en Bevilling paa 3600 Kr. aarlig + midlertidigt Tillæg ialt 3780 Kr. aarlig til Honorering af en klinisk Assistent ved Rigshospitalets nye Afdeling for Nervesygdomme paa Københavns Militærhospital.

Herefter blev der ved Ændringsforslag til Normeringslovforslaget for 1929—30, jfr. Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg B. Sp. 2009—10 tilvejebragt Hjemmel for Oprettelsen af den paagældende Docentstilling.

Under 6. Februar 1929 meddelte Ministeriet, at det ved kgl. Reso-

lution af s. D. var blevet godkendt, at Professor, Dr. med. Viggo Christiansen var blevet valgt til Overlæge ved Rigshospitalets Afdeling for Nervesygdomme paa Københavns Militærhospital med tilhørende Poliklinik paa Rigshospitalet for et Tidsrum af 6 Aar og under 14. Marts 1929 meddelte Ministeriet at man, naar Normeringsloven for Finansaaret 1929—30 var vedtaget, var sindet at ansætte Professor Christiansen i den ovennævnte Stilling som Docent i Neurologi ved Universitetet men udbad sig forinden en Udtalelse fra Konsistorium med Hensyn til Professor Christiansens Ansættelse i den nævnte Stilling.

Efter at Konsistorium under 10. Maj med sin Tilslutning havde indsendt en fra det lægevidenskabelige Fakultet indhentet Erklæring af 2. s. M., hvori Fakultetet udtalte, at det intet havde at erindre imod, at Professor Christiansen ansattes i den paagældende Docentstilling, blev ved kgl. Resolution af 17. Juni 1929 Overlæge, Professor, Dr. med. Viggo Christiansen udnævnt til Docent i Neurologi ved Universitetet fra den 1. Juli 1929 at regne.

Bevillingen til en klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Nervesygdomme paa Københavns Militærhospital, hvilken Stilling ligesom Overlægestillingen var blevet besat fra Begyndelsen af Februar Maaned 1929, blev ikke optaget under Universitetets Budget paa Finansloven for 1929—30 og Konsistorium indstillede derfor under 22. Juni 1929, at den paagældende Bevilling blev optaget paa Finansloven for 1930—31.

k. Omordning af de af Professor, Dr. phil. Finnur Jónsson og Professor, Dr. phil. Valtýr Guðmundsson beklædte Embeder, Dr. phil. Jón Helgasons Ansættelse som Professor i islandsk Sprog og Litteratur, Dr. phil. Paul V. Rubows Ansættelse som ekstraordinær Docent i nordisk Sprog- og Litteraturforskning og Oprettelse af et Lektorat ved Universitetet i nordisk Arkæologi.

(J. Nr. 152/28).

Som meddelt i Universitetets Aarbog for 1927—28, Side 11, blev der under 24. Marts 1928 meddelt Professor i nordisk Filologi, Dr. phil. Finnur Jónsson Afsked paa Grund af Alder i Naade og med Pension fra den 31. August 1928 at regne.

Efter at Stillingen som Forstander for den Amamagnæanske Samling var blevet ledig ved Professor H. Hermannssons Tilbagetræden (jfr. Universitetets Aarbog 1926—27, Side 137 ff.) udtalte Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat i en Skrivelse af 21. Januar 1927 bl. a., at den bedste Ordning vilde være om Stillingen gaves til Indehaveren af et Embede som Universitetslærer i nordisk Filologi og med en saadan Ordning for Øje foreslog Kommissionen, at Stillingen som Forstander blev besat med Docent ved Oslos Universitet, Dr. phil. Jón Helgason med et arligt Honorar af 5000 Kr. indtil der

eventuelt maatte aabne sig Udsigt for den paagældende til at opnaa en Lærerstilling ved Københavns Universitet, medens Honoraret efter den paagældendes Opnaaelse af en saadan Stilling vilde kunne sættes noget lavere.

Hertil bemærkede Ministeriet i Skrivelse af 22. Marts 1927 bl. a. »Da det kan forudses, at der ved Afgang i den ene af Universitetets herhenhørende 2 Professorstillinger, der paa Grund af Indehaverens Alder med Sikkerhed vil vides snart at blive efterfulgt af Afgang i den anden, maa ske en samlet Overvejelse af den fremtidige Ordning — — — — —«. Med Henviſning hertil udbad Ministeriet sig under 13. April 1928 en Udtalelse fra Konsistorium, forinden det ved Professor Finnur Jónssons Afgang ledigtblevne Embede opsluges ledigt.

Som Svar herpaa indsendte Konsistorium under 18. Maj 1928 med sin Tilslutning en Erklæring fra det filosofiske Fakultet, som udtalte, at Fakultetet ikke ansaa det nuværende Øjeblik for gunstigt til en Udredning af Sagen i dens Helhed og at Fakultetet derfor blot henstillede, at det ledigtblevne Professorat i nordisk Filologi blev opslaaet paa sædvanlig Vis, idet man senere bedre vilde kunne optage en Drøftelse af det samlede Spørgsmaal.

Embedet blev derefter opslaaet ledigt og under 4. Juni 1928 blev de indkomne 7 Ansøgninger, nemlig fra cand. mag. Jørgen Glahder, Dr. phil. Jón Helgason, mag. art. K. B. Jensen, Lektor, Dr. phil. Johs. Lollesgaard, Dr. phil. Paul V. Rubow, cand. mag. Peter Skautrup og Lektor, Dr. phil. Henrik Ussing af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Det filosofiske Fakultet nedsatte herefter i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 20. Juni 1918 et Udvalg til Bedømmelse af de indkomne Ansøgninger. Dette Udvalg afgav Indstilling til Fakultetet, som imidlertid ikke naaede at færdigbehandle Sagen inden Sommerferien 1928.

Den 22. Juli 1928 afgik derefter Professor i islandsk Sprog og Litteratur, Dr. phil. Valtýr Guðmundsson ved Døden og af Hensyn til de derved forandrede Forhold afgav det filosofiske Fakultet under 25. Oktober 1928 følgende Indstilling:

»Efter at det filosofiske Fakultet har underkastet Spørgsmaalene om de ved Prof. Finnur Jónssons Afgang og Prof. Valtýr Guðmundssons Død ledigt blevne to Professorater en indgaaende Behandling, tillader det sig herved at opfordre Ministeriet til:

1) at opslaa det ved Prof. Guðmundssons Død ledigt blevne Professorat i islandsk Sprog og Litteratur til Ansøgning med sædvanlig Frist,

2) at meddele, at det ved Prof. Finnur Jónssons Afgang som ledigt opslaaede Professorat i nordisk Filologi paa Grund af de indtraadte ændrede Forhold indtil videre ikke vil blive besat,

3) i Stedet for det hidtil af Prof. Jónsson beklædte Professorat i nordisk Filologi at foranledige oprettet to Lærerstillinger paa denne

Videnskabs Grænseomraader. Om Genoprettelsen af det ved Prof. Axel Olriks Død inddragne Professorat i Folkeminder ser Fakultetet sig ikke for Tiden i Stand til at stille Forslag; derimod formener det, at det vilde være heldigt, om der oprettedes et ekstraordinært Professorat i nordisk Litteraturforskning og Stilistik i Tilslutning til de bestaaende Professorater i almindelig, nordisk og dansk Litteraturhistorie samt et Lektorat i nordisk Arkæologi i Tilslutning til det arkæologiske Professorat.

Fakultetet har allerede ved tidligere Lejlighed fremholdt Nødvendigheden af, at der ved Universitetet oprettes en særlig Lærepost i nordisk Arkæologi til Supplering af den Undervisning i de gamle Kulturlandes Arkæologi, som er og maa vedblive at være Hovedemnet for det bestaaende arkæologiske Professorat. Man skal herom henvise til Fakultetets Skrivelse af 20. September 1926 og den med denne Skrivelse følgende Erklæring fra Professor Blinkenberg, hvori dette Krav er udførligt motiveret, og hvori det tillige er begrundet, at en saadan Lærerpost formentlig bør være et Lektorat, der kan beklædes af en videnskabeligt fremragende Tjenestemand ved Nationalmuseet. Berettigelsen af dette Ønske og Nødvendigheden af, at det snarest muligt opfyldes, har i dette Semester faaet en stærk Bekræftelse, idet en af Nationalmuseets Embedsmænd for Tiden som Privatdocent afholder en Forelæsningsrække over dansk Arkæologi og dertil har samlet en meget betydelig Tilhørerkreds af Studerende ved Universitetet. Fakultetet maa bestemt hævde, at Universitetet ikke fortsat kan overlade Undervisningen i denne meget vigtige Disciplin til privat Initiativ, og man skal saa meget mere netop nu fremføre dette Krav, som det vides, at det i Øjeblikket vilde være muligt at besætte en saadan Lærepost paa fuldtud tilfredsstillende Maade.

I Henhold til det saaledes fremsatte skal man opfordre Ministeriet til at foranledige oprettet et Lektorat i nordisk Arkæologi at besætte efter Opslag.

Endvidere skal Fakultetet herved fremhæve, at medens den sproglige Side af det tidligere af Professor Finnur Jónsson beklædte Professorat i nordisk Filologi overføres til det ovenfor under Punkt 1 nævnte islandske Professorat, til Dels ogsaa til det bestaaende Professorat i nordiske Sprog, vil Behandlingen af den oldnordiske Litteratur og dens Forhold til den almindelige europæiske Litteratur naturligt udskille sig og sammen med et andet videnskabeligt Omraade, den særlige Behandling af nydansk Sprog (Syntaks, Stilistik) danne et Forelæsnings- og Forskningsomraade, der har Krav paa at blive røgtet igennem Oprettelsen af Lærepost i nordisk Litteraturforskning og Stilistik. Denne Stilling tænkes formet som et ekstraordinært Professorat og besat med Dr. phil. Paul V. Rubow, idet denne da tillige vil kunne støtte Professoren i almindelig Litteraturvidenskab

ved at deltage i Bedømmelsen af Prisaftandlinger, medvirke ved Magisterkonferenser m. m.

Dr. phil. Paul V. Rubow (f. 1896) har bag sig en meget omfattende Produktion. Disputatsen »Dansk litterær Kritik« er en med sikker Myndighed og indtrængende Forstaaelse gennemført Analyse og Beskrivelse af dansk kritisk Litteratur, en Indledning til hans forskellige meget kyndige Undersøgelser og Vurderinger af Georg Brandes' Kritik. »Saga og Pastiche« er en Karakteristik af dansk arkaistisk Prosa, bygget op paa et betydeligt sprogligt Materiale fra det 19. Aarhundredes danske Forfattere, med et sikkert Kendskab til den primære Stilform som Grundlag for Bestemmelsen af Efterligningens Stil. »H. C. Andersens Eventyr« skildrer Eventyrdigtningens Historie og undersøger for H. C. Andersens Vedkommende Eventyrets Idé og Form, dets Sprog og Stil. Hertil slutter sig en betydelig Række litterære Studier og nogle Undersøgelser af ældre og nyere dansk Prosastil, hans Andel i Ordbog over det danske Sprog m. m. Dr. Rubow har i disse forskellige Arbejder vist en Forskerbegavelse af betydelige Dimensioner. Hans Kundskabsfylde og vidtspændende Interessekreds, han levende Tilegnelsesevne og hans Iver for at overføre Problemer og Metoder fra moderne evropæisk Forskning paa nordisk Stof giver Grund til at vente en videnskabelig Virksomhed af mere end almindelig Værdi. Hans Interesser og Evner har hidtil overvejende ytret sig i Litterærhistorien og især paa det lidet opdyrkede Grænseomraade mellem Litteratur- og Sprogvidenskab, som udgøres af Stilen og dens Historie. Hans Lektorvirksomhed i Paris og hans Undervisning (i dansk og fransk Litteraturhistorie) ved københavnske Faglærerindekursus maa nævnes som pædagogisk kvalificerende.

I Henhold til ovenstaaende skal Fakultetet da opfordre Ministeriet til at foranledige oprettet et ekstraordinært Professorat i nordisk Litteraturforskning og Stilistik for Dr. phil. Paul V. Rubow.

Hoslagt fremsendes tillige en Mindretalsudtalelse fra D'hr. Professorer Arup og Holger Pedersen.«

Mindretallets Udtalelse var saalydende:

»Vi Undertegnede nærer den Anskuelse, at begge de to nu ledige Professorater henholdsvis i nordisk Filologi og i islandsk Sprog og Litteratur, bør opretholdes i den Skikkelse, de nu har, og som de har faaet som Følge af en halvthundredeaarig Udvikling og saaledes genbesættes. Efter vor Formening kommer for disse Lærestoles Vedkommende i Betragtning baade den rent videnskabelige og undervisningsmæssige Nødvendighed, og desuden Hensynet til, at Danmark ved sin aarhundredegamle Forbindelse med Island har faaet paalagt og har paataget sig en Pligt til i vidt Omfang at yde sin Støtte til Studiet af saavel oldislandsk som nyislandsk Sprog, Litteratur og Kultur.

Til Professoratet i nordisk Filologi er, særlig saaledes som dette er blevet bestridt af Prof. Finnur Jónsson i hans 40aarige Lærervirksomhed, knyttet den videnskabelige og aandelige Udnyttelse af hele den gamle islandske nationale Litteratur, der ved Arne Magnussons Samlerarbejde og Gave har faaet Hjemsted her i Danmark, hvem denne islandske Nationalskat ogsaa trods de ændrede politiske Forhold ubestridt tilhører.

Om Lærestolen i islandsk Sprog og Litteratur gælder, at den i et halvt Aarhundrede har været opretholdt ved Københavns Universitet, i alt Fald som Docentur, og at dens Betydning netop i de senere Aar har været stigende, idet dog adskillige Studerende ønsker at lære islandsk Sprog i Modsætning til blot for et Par Aartier siden, da næsten ingen eller kun meget faa danske kendte nyislandsk Sprog og Litteratur. Vi nærer den Overbevisning, at hvis den ene af de to Lærestole bortfalder, vil den nødvendige Universitetsundervisning og det videnskabelige Arbejde med det i sprogvidenskabelig Henseende saa overordentlig vigtige Oldsprog og med den oldnordiske Litteratur i saa høj Grad tage den ene Lærer i Beslag, at han ikke i Længden vil kunne afse Tid til i tilstrækkeligt Omfang og med tilstrækkelig Interesse at opretholde Studiet af nyislandsk Sprog og Litteratur ved Universitetet. Vi anser det for en Pligt for Danmark at opretholde og saavidt muligt udvide dette Studium og derved øge Kendskabet i Danmark til moderne islandsk Aandsliv ikke blot som en Følge af de stadig voksende Bestræbelser for at bringe de nordiske Folk i det hele til bedre indbyrdes Forstaaelse, men særlig saa længe den politiske Forbindelse mellem Danmark og Island bestaar. Og vi mener, at man ved at lægge ogsaa den oldnordiske Undervisning over paa den Professor, som skal varetage nyislandsk, vilde foretage et Skridt, som maatte blive til Skade for Opfyldelsen af denne Pligt.

Desuden mener vi, at Foreningen af de to Opgaver under samme Professor meget let med Tiden kan blive til Skade for den videnskabelige Dyrkning af Oldnordisk, idet det ikke er givet, at det bestandig vil være naturligt at overdrage denne Opgave til en Islænding. Vi behøver blot at nævne de to Navne Rask og Wimmer for at gøre det klart, at ogsaa den specielt danske Videnskab her har en Arv, som skal løftes, og som forhaabentlig vil finde Arvtagere, der kan løfte. Professoratet i Oldnordisk bør derfor til enhver Tid efter Omstændighederne besættes efter rent videnskabelige Hensyn med en Islænding eller en Dansk. Men ved Siden deraf bør der bestandig her ved Universitetet gives en saadan Undervisning i nyislandsk, som kun kan meddeles af en Indfødt.«

Efter at Konsistorium havde udbedt sig Oplysning fra Fakultetet om Omfanget af den Undervisning, som den nye foreslaaede Lektor i nordisk Arkæologi vilde faa, og hvor stort et Honorar, der derefter tænktes tillagt den paagældende for hans Undervisning, fremsendte

Konsistorium under 21. November 1928 Fakultetets ovennævnte Indstilling af 25. Oktober 1928, idet udtaltes bl. a. følgende:

»Idet Konsistorium henviser til den udførlige Redegørelse for de nævnte Forslag, som er givet i Indstillingen, skal man udtale, at Konsistorium for sit Vedkommende slutter sig til Fakultetets Flertal, idet man dog finder Anledning til at fremhæve, at det af Professor Finnur Jónsson hidtil beklædte ordinære Professorat i nordisk Filologi kun er tænkt at skulle være midlertidig hvilende, og yderligere skal tilføje, at forsaavidt det findes nødvendigt af Hensyn til Gennemførelsen af Forslaget om Oprettelse af et Lektorat i nordisk Arkæologi —, hvorpaa man ved Universitetet lægger stor Vægt — at begrænse den ekstraordinære Lærerstilling i nordisk Literaturforskning og Stilistik for Dr. Rubow til et Docentur, vil kunne give sin Tilslutning hertil som en rent midlertidig Ordning.

Det Honorar, som vil være at søge bevilget til den foreslaede Lektor i nordisk Arkæologi, skal Konsistorium efter derom ført Forhandling med Fakultetet foreslaa sat til ikke under 2400 Kr. + midlertidigt Tillæg. Lektorens Undervisning er tænkt at skulle omfatte 2 ugentlige Timer; men desuden maa han have Pligt til at deltage i Bedømmelsen af Doktorafhandlinger og Prisopgaver, og hans Virksomhed vil i det hele blive af selvstændig videnskabelig Karakter, saaledes at Honoraret ikke bør sættes mindre en foreslaaet.«

Efter stedfundne mundtlige Forhandlinger mellem Ministeriet og Universitetet blev der paa Finansloven for 1929—30, jfr. Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg B., Sp. 1539—42, oprettet et ekstraordinært Docentur for Dr. phil. Paul V. Rubow og et Lektorat ved Universitetet i nordisk Arkæologi med en aarlig Lønning af 2400 Kr. + midlertidigt Tillæg. Docenturet blev oprettet i Faget »Nordisk Sprog og Literaturforskning« i Stedet for som tidligere af Fakultetet foreslaaet »Nordisk Litteraturforskning og Stilistik«. Samtidig blev paa Normeringsloven for 1929—30, jfr. Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg B., Sp. 2079—80, Professoratet i nordisk Filologi nedlagt saa længe det ovennævnte ekstraordinære Docentur i nordisk Sprog- og Litteraturforskning opretholdes.

Efter at Embedet som Profosser i islandsk Sprog og Litteratur var blevet opslaaet ledigt, blev under 11. Marts 1929 de indkomne to Ansøgninger, nemlig fra Bibliotekar ved det kgl. Bibliotek, Dr. phil. Sigfus Blöndal og Forstander for den Arnamagnæanske Samling, Dr. phil. Jón Helgason af Ministeriet tilstillet Konsistorium til Erklæring.

Til at bedømme de indkomne Ansøgninger nedsatte det filosofiske Fakultet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 26. Juni 1918 et Udvalg, bestaaende af Professor, Dr. Vilh. Andersen, Dr. Johs. Brøndum-Nielsen, Dr. Hans Brix samt forhv. Professor, Dr. Finnur Jónsson. Dette Udvalg afgav under 19. Marts 1929 følgende Indstilling til Fakultetet:

»Det af Fakultetet til Vurdering af de indkomne Ansøgninger om det ledige Professorat i islandsk Sprog og Litteratur nedsatte Udvalg skal herved udtale følgende:

Det paagældende Professorat blev oprettet 1920 og givet til daværende Docent, Dr. V. Guðmundsson, der indtil da havde været Docent i islandsk Historie og Litteratur. Fakultetets Opfattelse var, at Indehaveren af dette Professorat skulde docere Islands Sprog og Litteratur efter 1500, da Indehaveren af Professoratet i nordisk Filologi docerede det gamle Sprog (»Oldnordisk«) og Litteratur med hvad dertil hørte.

Fakultetet har imidlertid vedtaget at foreslaa det sidstnævnte Professorat nedlagt indtil videre. Den nødvendige Følge heraf er den, at Profosoratet i islandsk Sprog og Litteratur ændres saaledes, at det ogsaa i det væsentlige kommer til at omfatte hvad Indehaveren af det nævnte Professorat i nordisk Filologi docerede, herunder Oldnorsk og norsk Landsmaal, samtidig med at Undervisningen i senere islandsk Sprog og dets Litteratur varetages.

Om de to Ansøgere skal vi udtale følgende:

Dr. S. Blöndal, der nu er 54 Aar, er klassisk Filolog, men har bl. a. tillige vist Interesse for nyere litterære Fænomener (jfr. hans Ansøgning). At han som født Islænder behersker sit Modersmaal tilfulde, er en Selvfølge. Han kender senere, især det 19. og 20. Aarhundredes islandske Litteratur godt, og han har udgivet et Par Memoireværker fra lidt ældre Tid. Hans Hovedværk er den store Ordbog over nyere Islandsk, et i det hele meget fortjenstfuldt og dygtigt Arbejde. Oldtidens Litteratur har han ikke hidtil i sin Produktion givet sig synderlig af med. Heller ikke har han beskæftiget sig med det gamle Sprog og Sproghistorie eller sammenlignende germansk-nordisk Sprogvidenskab. Hvis det paagældende Professorat kun skulde omfatte senere islandsk Sprog og Litteratur, maatte man erklære Dr. S. Blöndal for kvalificeret. Naar derimod Indehaveren af nævnte Stilling hovedsagelig skal undervise i det gamle Sprog og dets Litteratur, kan vi ikke finde, at Dr. S. Blöndal har de nødvendige Kvalifikationer.

Dr. Jón Helgason, der er henved 30 Aar gammel, har her ved Universitetet taget Magisterkonferens i nordisk Filologi med et smukt Resultat. Han har siden været hovedsagelig sysselsat med den ældre Litteratur og Sprog. Efter at have disputeret for den filosofiske Doktorgrad i Reykjavik (med en paa litteraturhistorisk Grundlag udført Monografi over Jón Olafssons Liv og Skrifter) fik han Ansættelse som Docent ved Oslo Universitet. Derfra blev han kaldt her til København for at overtage Stillingen som Forstander for den Arnamagnæanske Samling og som Sekretær ved Kommissionen. Han har med stor Dygtighed besørget en Udgave af en vanskelig Fornaldarsaga (Heidreks-saga), og han er Hovedudgiveren af den store Olaf den Helliges Saga,

der udgives paa norsk Foranstaltning. Endvidere har han skrevet nogle mindre Afhandlinger, Anmeldelser og Kritiker (jfr. hans Ansøgning). Han er fortrolig med de andre nordiske Sprog og har grundigt Kendskab til færøsk Sprog og Litteratur. Han har udarbejdet en stor Afhandling om Sproget i den ældste islandske Oversættelse af det nye Testamente (fra 1540), hvoraf 14 Ark er forelagt Udvalget. Han har ved sin Virksomhed vist omfattende Kundskaber, kritisk videnskabelig Sans og Evne til at behandle Spørgsmaalene med Besindighed og Grundighed. Som Docent ved Oslo Universitet har han holdt Øvelser over Nysislandsk og oldnordiske Sagatekster.

Idet vi iøvrigt kan henholde os til vore Udtalelser om Dr. J. Helgasons Ansøgning om Professoratet i nordisk Filologi, erklærer vi ham for fuldt ud kvalificeret til at overtage et Professorat i islandsk Sprog og Litteratur i det ovenfor angivne Omfang, og foreslaar, at han bliver udnævnt til Professor i det ledige Professorat.«

Denne Indstilling blev i Henhold til den fornævnte kgl. Anordnings § 4 tilstillet Ansøgerne, som begge indsendte Svarskrivelser.

Under 27. April 1929 afgav Fakultetet sin Indstilling, i hvilken Fakultetet enstemmigt sluttede sig til Bedømmelsesudvalgets Indstilling. Efter at Sagen under 30. April 1929 var blevet indsendt til Ministeriet med Konsistoriums Tilslutning, blev ved kgl. Resolution af 31. Maj 1929 Forstander for den arnamagnæanske Samling, Dr. phil. Jón Helgason udnævnt til Professor i islandsk Sprog og Litteratur fra den 1. Juni 1929 at regne, idet der dog ved Udnævnelsen af Ministeriet blev taget det Forbehold, at han skulde være pligtig at underkaste sig de Forandringer med Hensyn til Embedets Benævnelse og Virksomhedsomraade, som senere maatte blive fastsatte.

Endvidere blev Dr. phil. Paul V. Rubow ved kgl. Resolution af 9. August 1929 udnævnt til ekstraordinær Docent i nordisk Sprog- og Litteraturforskning ved Universitetet fra den 1. August 1929 at regne. Efter Indstilling af det filosofiske Fakultet blev der ved Ministeriets Resolution af 4. Oktober 1929 meddelt Fakultetet Bemyndigelse til at optage Docent Rubow som Medlem.

Om Besættelsen af Lektoratet i nordisk Arkæologi vil blive givet Meddelelse i Aarbogen for 1929—30.

I. Underinspektør, Lektor, Dr. phil. G. Hatts Udnævnelse til Professor extraordinarius i Kulturgeografi.

(J. Nr. 221/25 og 146/26).

Under 29. Januar 1926 indgav Professor i Geografi, Dr. phil. M. Vahl følgende Andragende:

»Undertegnede Professor Martin Vahl tillader sig herved at andrage om, at der paa Finansloven for 1927—28 maa blive søgt oprettet

et ekstraordinært Professorat i Kulturgeografi for Lektor, Dr. phil. Gudmund Hatt.

Som Motivering herfor skal henvises til, dels at Geografien er et saa stort og omfattende Fag, at det er umuligt for en enkelt Mand paa tilfredstillende Maade at følge med i alle dets Discipliner, dels at Dr. Hatt maa anses for at være ganske særlig kvalificeret til at overtage den omhandlede Stilling.

Universitetet har allerede gentagne Gange udtalt Ønsket om, at Geografien maatte blive repræsenteret ved to Lærerpuster, saaledes som det allerede i længere Tid har været Tilfældet ved de fleste europæiske Kulturlandes Universiteter. Første Gang skete dette efter Professor Løfflers Afgang (1910), idet Universitetet sluttede sig til den Indstilling, som blev afgivet af Censurkomiteen for den i den Anledning afholdte Konkurrence, hvilken gik ud paa at omdanne Professoratet til to Docenturer, hvis Ihændehavere kunde supplere hinanden. Senere (1911, 1914, 1919) er der fra Universitetets Side blevet anholdt dels om Bevilling til Honorar for Forelæsninger, dels om Oprettelse af et Docentur til Supplering af Professorens Arbejde. Endelig i 1922 androg Universitetet om Oprettelsen af et Docentur, som tænktes besat med en Docent i Kulturgeografi. Dette Andragende anbefaledes saavel af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet som af den statsvidenskabelige Afdeling af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet. Docenturet blev imidlertid ikke oprettet, men i 1923 blev Dr. Hatt ansat som Lektor i Geografi. Dr. Hatt var i Forvejen Underinspektør ved Nationalmuseet og blev saaledes Indehaver af to Stillinger, som i Virkeligheden omfatter to Videnskaber, der ligger ret fjernt fra hinanden og derfor ikke lader sig beherske i lige Grad af samme Mand. Som Museumsmand er han Etnograf og Arkæolog, som Universitetslærer Kulturgeograf, og disse Fag har, trods Berøringspunkter, sine Emner paa meget forskellige Omraader. Denne Stilling er i Længden uholdbar. Dr. Hatt har opgivet en Tredjedel af sin Gage ved Nationalmuseet for at have fri to Dage af Ugen til Universitetsarbejdet og til kulturgeografiske Arbejder, hvilket optager den største Del af hans Tid. For hans videnskabelige Udvikling vilde det imidlertid være af største Betydning helt at kunne koncentrere sig paa Geografien uden at være hindret af Museumsarbejdets Krav. Han ønsker derfor at opgive sin Stilling ved Nationalmuseet, men kan selvfølgelig ikke gøre dette som Lektor. Den anden Udvej, at opgive Universitetsstillingen, vilde være utilfredsstillende for Dr. Hatt og til stor Skade for Universitetets Undervisning i Geografi.

Dr. Hatts Betydning for den geografiske Videnskab vil fremgaa af følgende.

Allerede som Student besøgte han Cherokee Indianerne i Indianerterritoriet (1906) og studerede derefter Etnografi ved Harvard Universitetet (1906—07). Han fortsatte Studiet ved Københavns Univer-

sitet og tog 1911 Skoleembedseksamen i Naturhistorie og Geografi (egregie). I de følgende Aar foretog han Studierejser til de etnografiske Museer i Skandinavien, Finland og Rusland, tog derefter Doktorgraden ved Københavns Universitet (1914), studerede ved Columbia Universitet i New York (1914—15) og besøgte forskellige Museer i U. S. A. og Canada. 1919 ansattes han som Underinspektør ved Nationalmuseet og 1923 som Lektor ved Universitetet. 1922—23 foretog han Gravninger paa Jomfruøerne og paa Santo Domingo til Belysning af de uddøde Kulturer i Vestindien. Fra denne Rejse medbragte han meget store Samlinger til Nationalmuseet. Af den foreløbige Meddelelse ved Amerikanistkongressen i Haag fremgaar, at det lykkedes Dr. Hatt at give nye Bidrag til Belysning af Forholdet mellem Taino-Kulturen og den caraibiske Kultur i deres Grænseomraade, og at han endelig paa St. Thomas har fundet Levninger fra en endnu ældre, primitiv og hidtil ukendt Kultur.

Dr. Hatt har søgt at forene Etnografi og Kulturgeografi, idet han har behandlet forskellige kulturgeografiske Problemer dels gennem typologisk Analyse af de paagældende Kulturformer, dels gennem Undersøgelse af Kulturformernes geografiske Udbredelse og Afhængighed af Naturforholdene. Den geografiske Udbredelse har han med Held anvendt til Bestemmelse af Kulturfænomenernes relative Alder. Ved denne Metode lykkedes det ham bl. a. at paavise en ældre »Kystkultur« og en yngre »Indlandskultur« i de arktiske Egne. I Wissler's Haandbog over de amerikanske Kulturer: *The American Indian*. New York 1917, omtales den af Dr. Hatt anvendte Metode og de med Hensyn til de arktiske Kulturer opnaaede Resultater paa en særdeles rosende Maade.

Dr. Hatt har publiceret følgende Arbejder:

- Om Brugen af Garvemidler hos Naturfolkene. Geogr. Tidsskr. 1912.
 Om den kunstige Formning af Barnehovedet hos de skandinaviske Lapper. Geogr. Tidsskr. 1913.
 Lappiske Slædeformer. Geogr. Tidsskr. 1913.
 Mokkasiner. Geogr. Tidsskr. 1914.
 Arktiske Skinddragter i Eurasien og Amerika. Kbhvn. 1914. Disputats.
 Artificial moulding of the infants head among the Scandinavian Lapps. *American Anthropologist* 1915.
 Agervandingen i Gudbrandsdalen. Geogr. Tidsskr. 1915.
 I dette Arbejde har Dr. Hatt paavist Sammenhængen mellem Plovens primitive Former og Vandingskulturen og fremsat en Hypotese om Plovens Opstaaen som et Hjælpemiddel ved Vandingen.
 Kyst- og Indlandskulturer i det arktiske. Geogr. Tidsskr. 1916.
 Moccasins and their relation to arctic footweed. *Mem. of the Amer. Anthropol. Assoc.* 1916.
 Rensdyrkulturen. Geogr. Tidsskr. 1918.
 Notes on Reindeer Nomadism. *Mem. of the Amer. Anthropol. Assoc.* 1919.

I disse Arbejder paaviser Dr. Hatt, at Rensdyrnomadismen ikke, som tidligere almindelig antaget, kan være opstaaet som Efterligning af sydligere Folks Kvægavl, men oprindelig bundet i en udpræget Jægerkultur, og først senere Udviklingstrin har modtaget Paavirkninger fra sydligere Former af Kvægavl. Dette Resultat er af vidtrækkende Betydning for Problemet om Kvægavlens Oprindelse. I den store Haandbog i Kulturgeografi af Koppers og Schmidt: Völker und Kulturen, hvoraf Bind I er udkommen 1925, lægges Dr. Hatts Opfattelse til Grund for Behandlingen af Rensdyrnomadismen.

Endelig har Dr. Hatt i de senere Aar samarbejdet med Under tegnede paa vor Haandbog i Geografi: Jorden og Menneskelivet, af hvis fire Bind de tre er udkommet, og for hvis kulturgeografiske Afsnit Dr. Hatt bærer Ansvar. Selv om denne Haandbog er beregnet paa at kunne forstaaes af en videre Læsekreds, har dens Udarbejdelse dog adskillige Gange stillet os overfor Løsningen af videnskabelige Opgaver. For Dr. Hatts Vedkommende skal særlig fremhæves Opstillingen af et System over Kulturens Hovedtyper og et Kort over disses Udbredelse (Bind I) og ved de øvrige Verdensdele mere detaljerede Kort over Kulturformernes Udbredelse. Endelig har Dr. Hatt paavist, hvorledes Grænserne for Kulturtypernes Udbredelse meget ofte falder sammen med Grænserne for plantegeografiske Regioner, og han har gjort Rede saavel for Aarsagerne hertil som for Aarsagerne til de Afvigelser herfra, som findes. Ved dette Arbejde er Dr. Hatts Studier fra de primitive Kulturformer mere og mere gaaet over til den europæiske Kultur, nemlig Erhvervsgeografi og politisk Geografi, hvilket har fjernet ham endnu mere fra Etnografien.

Af denne Redegørelse fremgaar, at Dr. Hatt besidder ganske særlige Kvalifikationer for at overtage et Professorat i Kulturgeografi, og at det maa anses for at være af den største Betydning, at hans videnskabelige Produktionsevne ikke længere hæmmes ved at spredes over altfor heterogene Omraader, saaledes som der er Fare for, at det vil ske ved hans dobbelte Stilling.«

Andragendet, som var anbefalet af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, indsendtes under 15. Juni 1926 til Ministeriet med Forslag om Optagelse paa Finansloven for 1927—28, men Sagen blev ikke fremmet.

Andragendet blev gentaget i 1927, og under 1. November 1927 meddelte Ministeriet, at den til Professoratets Oprettelse nødvendige Bevilling vilde blive optaget paa Finansloven for 1929—30.

Herefter blev der paa Finansloven for 1929—30, jfr. Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg A., Sp. 1649—50, under Universitetets Udgiftspost g 1 og 2 optaget den fornødne Bevilling til Professoratets Oprettelse, og under 17. Juni 1929 blev Underinspektør ved Nationalmuseet, Lektor, Dr. phil. Aage Gudmund Hatt udnævnt til ekstra-

ordinær Professor i Kulturgeografi ved Universitetet fra den 1. April 1929 at regne.

Efter Indstilling fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet meddelte Ministeriet under 19. Juli 1929 Fakultetet Bemyndigelse til at optage Professor G. Hatt som Medlem.

**m. Lektor, Dr. phil. C. M. Steenbergs Udnævnelse til Professor
extraordinarius i sammenlignende Anatomi.**

(J. Nr. 145/26).

Under 30. Januar 1926 indgav Professor i Zoologi, Dr. phil. Ad. S. Jensen følgende Andragende:

»Undertegnede tillader sig herved at ansøge det høje Ministerium om, at der oprettes et ekstraordinært Professorat i sammenlignende Anatomi for Universitetslektor, Dr. phil. C. M. Steenberg.

Lektor Carl Marinus Steenberg har siden April 1908 været knyttet til Universitetet. I alle disse Aar har han været Assistent ved Universitetets histologisk-embryologiske Laboratorium og dér til Stagedighed deltaget i de Studerendes Undervisning i Histologi, Embryologi og histologisk Teknik. I 1918 ansattes han tillige ved Zoologisk Studiesamling, hvor han ledede et specielt Kursus i Anatomi, Mikrodissektion og Laboratorieteknik for de Studerende, der skulde tage Magisterkonferens i Zoologi. Denne Stilling opgav han i April 1923, da han udnævntes til Lektor i Zoologi, og som saadan har han i de sidste 2¹/₂ Aar holdt Forelæsninger over Hvirveldyrenes sammenlignende Anatomi med tilhørende Kursus, Forelæsninger over Menneskets Anatomi samt vejledet Viderekomne paa det zoologiske Laboratorium (bl. a. i Mikrodissektion og Laboratorieteknik). Da de fleste af de Emner, hvorover han har holdt Forelæsninger og Kursus, her for første Gang er behandlede ved Københavns Universitet, har han udrettet et meget stort Arbejde, som det vil være af største Betydning for den zoologiske, videnskabelige Undervisning, at han faar Lov til at fortsætte og udvide under gunstigere Betingelser. Saaledes som Forholdene nu er, kan han ikke vedblive at holde det store Arbejde i Gang, samtidig med, at han har en Assistentplads ved histologisk-embryologisk Laboratorium, og paa den anden Side kan han ikke ofre den Tid paa de zoologiske Studerendes Arbejde, som disse kunde have nødig. Kun ved at tage en Del af Natten og al sin Fritid til Hjælp har han kunnet yde det nævnte Arbejde og samtidig præstere videnskabelig Forfattervirksomhed, og det er kun et Tidsspørgsmaal, hvor længe dette forcerede Arbejde kan fortsættes, naar det tillige tages i Betragtning, at han ikke længere er nogen helt ung Mand (43 Aar).

Til Trods for den sparsomme Fritid har Lektor Steenberg fuldført betydelige Arbejder og — som det vil ses af følgende Fortegnelse over hans videnskabelige Produktion — navnlig i de sidste Aar

udfoldet en rig Forfattervirksomhed, der har gjort hans Navn kendt og anset baade i Ind- og Udland:

Landsnegle, Danmarks Fauna. 10. 1911.

Anatomie des Clausilies danoises. Mindeskrift for Japetus Steenstrup. 1914.

Furesøens Molluskfauna i C. Wesenberg-Lund: Furesøstudier. D. Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Skrifter, nat. og mat. Afd., 8. Række III. 1. 1917.

Anatomie des Acanthinula et des Vallonia. Vidensk. Medd. fra Dansk naturh. Forening. Bd. 69. 1917.

Etude sur deux espèces de Phronia dont les larves se forment de leurs excréments une couche protectrice: La Phronia strenua Winn. et la Phronia johanna n. sp., sammesteds. Bd. 78. 1924.

Etudes sur l'anatomie et la systématique des Maillots (Fam. Pupillidae s. lat.) sammesteds. Bd. 80. 1925. Disputats.

Anatomiske Tavler. Menneskets Øje. Menneskets Øre. 1925.

Lektor Steenberg har særdeles gode Betingelser for at være Universitetslærer, ikke alene for de unge Videnskabsmænd, men ogsaa for de Studerende, der vil tage Skoleembedseksamen. Igennem en Række Aar har han undervist Personer i alle Aldre og i flere forskellige Fag. Han har været Lærer ved Krebs Skole (Naturhistorie). I Jespersens Skole (Kemi og Naturfag), den danske Realskoles Seminarium (Naturhistorie), ved Triers og Zahles Faglærerkursus (Fysiologi, Præparation, Kemi), nogle Aar ved Statens Lærerhøjskoles Sommerkursus og desuden vikarieret ved dettes Aarskursus. I de to sidste Aar har han været Censor-Assistent ved Lærereksamen i Naturhistorie, flere Aar Censor i Zoologi paa Landbohøjskolen og er nu ogsaa Censor i Gymnastikteori ved Universitetet.

Paa Grund af hans mangesidige Virksomhed gennem Aarene baade som Lærer og paa det videnskabelige Omraade og paa Grund af hans omfattende Viden yder han de unge en Vejledning, der har den allerstørste Betydning for deres Udvikling, saaledes at de baade kan faa den brede, solide Basis for Studiet og den mest moderne og specielle tekniske og litterære, zoologiske Undervisning, der dog aldrig taber Forbindelse med de nærliggende Discipliner og stadig staar i Vekselvirkning dermed.

Jeg kan derfor paa det allervarmeste anbefale, at der for Lektor Steenberg oprettes et ekstraordinært Professorat i den Gren af Zoologien, hvormed han særlig har arbejdet, nemlig den sammenlignende Anatomi.

Dette Fag har sin Oprindelse i Danmark, idet det som bekendt var vor berømte Landsmand Steno, der først foretog sammenlignende Undersøgelser paa det anatomiske Omraade og derved — foruden paa andre Omraader — vandt Ry og Anerkendelse i Europa. Ejendommeligt forekommer det derfor, at Danmark er et af de faa Lande, hvor

der ikke findes nogen Lærestol i dette Fag. Ved de fleste andre Universiteter doceres Faget enten af en særlig Lærer eller af en af Lærerne i Zoologi, idet Fagets Selvstændighed dog i saa Tilfælde understreges i vedkommende Lærers Titel: Professor i Zoologi og Sammenlignende Anatomi.

Der er derfor al Grund til at søge Disciplinen bragt frem ogsaa her i Landet, og Tidspunktet til at oprette en Lærerpost i Faget maa siges at være gunstigt, da vi i Øjeblikket har den dertil særligt kvalificerede Videnskabsmand.«

Andragendet, som var anbefalet af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, indsendtes under 14. Juni 1926 til Ministeriet til Optagelse paa Finansloven for 1927—28, men Sagen blev ikke fremmet.

Andragendet blev gentaget i 1927 og under 1. November 1927 meddelte Ministeriet, at den til Professoratets Oprettelse nødvendige Bevilling vilde blive optaget paa Finansloven for 1929—30.

Herefter blev der paa Finansloven for 1929—30, jfr. Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg A., Sp. 1649—50 under Ministeriets Udgiftspost g. 1. og 2. optaget den fornødne Bevilling til Professoratets Oprettelse og under 17. Juni 1929 blev fast videnskabelig Assistent ved Universitetets histologisk-embryologiske Laboratorium, Lektor, Dr. phil. Carl Marinus Steenberg udnævnt til ekstraordinær Professor i sammenlignende Anatomi ved Universitetet fra den 1. April 1929 at regne.

Efter Indstilling fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet meddelte Ministeriet under 19. Juli 1928 Fakultetet Bemyndigelse til at optage Professor C. M. Steenberg som Medlem.

n. Oprettelse af et ordinært Docentur i Botanik under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet og Assistent, Lektor, Dr. phil. Henning E. Petersens Udnævnelse til Docent.

(J. Nr. 144/28 og 266/29).

Efter at ekstraordinær Professor i Botanik, Dr. phil. L. Kolderup Rosenvinge som meddelt i Universitetets Aarvog for 1927—28, Side 14 havde søgt Afsked fra sin Stilling fra den 31. August 1928 at regne, tilskrev Professor Rosenvinge og Professor i Botanik, Dr. phil. C. Hansen Ostenfeld under 26. April 1928 det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet saaledes:

»Undertegnede Lærere i Botanik tillader sig herved at anmode det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet om at indsende et Forslag til Undervisningsministeriet om, at den Docentplads, som blev oprettet i 1898, og hvis Indehaver gennem de 30 Aar har været medundertegnede Kolderup Rosenvinge, siden 1916 Professor extraordinarius, maa blive opført som et normeret Docentur i Botanik.

Efter i 3 Aar at have holdt Forelæsninger ved særlig Bevilling paa Finansloven blev Dr. Kolderup Rosenvinge i 1898 ansat som Docent med Forpligtelse til at holde Forelæsninger og Øvelser over Kryptogamerne (Sporeplanterne), og i 1916 ændredes hans Stilling til Professor extraordinarius i Botanik. Da han nu i denne Maaned efter 30 Aars Arbejde indgav sin Afskedsansøgning, idet han i indeværende Aar fylder 70 Aar, var han i den Tro, at Docenturet i Botanik var normeret i Overensstemmelse med Konsistoriums Skrivelse af 6. Juli 1915 til Undervisningsministeriet. Det har imidlertid vist sig, at de i denne Skrivelse indeholdte Forslag til Normeringsbestemmelser ikke er approberede af Ministeriet, og at Docenturet i Botanik (det ekstraordinære Professorat) ikke indbefattes under de i Lov af 12. September 1919 opførte 3 normerede Docenturer under vort Fakultet. Heraf mener vi følger, at den 30-aarige Lærerpost i Botanik, som Kolderup Rosenvinge varetager, bortfalder ved hans Afgang. Da denne Lærerpost aldeles ikke kan undværes, tillader vi os at foreslaa, at den genoprettes som et normeret Docentur.

Oprindeligt var Lærerposten oprettet med særlig Forpligtelse til at holde Forelæsninger og Øvelser over Kryptogamerne (Sporeplanterne), og der har siden da til Stadighed været holdt faste Kursus over disse Planter saavel Forelæsninger som Øvelser; de indgaar i de for alle naturhistoriske Studerende obligatoriske Kursus og kan absolut ikke undværes. Desuden har der ogsaa stadig været holdt videregaaende Kursus for dem, der har Botanik som Hovedfag.

Nødvendigheden af disse Kursus ligger klart for Dagen; de udgør et vigtigt Led i Universitetets Botanikundervisning, ikke alene fordi der ved dem meddeles Kundskab om disse store, vigtige og formrige Plantegrupper, men ogsaa fordi Studiet af disse har den allerstørste Betydning for mange almene Problemer som Cytologi, Forplantningslære, Generationsskifte, Parasitisme, Symbiose, og fordi mange af dem har stor praktisk Betydning (f. Eks. Bakterier, Gærsvampe, Snyltesvampe).

Det maa endvidere fremhæves, at det ikke kan ventes, at en enkelt Mand skal kunne beherske Botanikens forskellige Grene i et saadant Omfang, at han paa fyldestgørende Maade kan docere baade de højere og de lavere Planter udover det elementære. Det kunde til Nød finde Sted for et Par Menneskealdre siden; men nu er vor botaniske Viden saa omfattende, at det langt overstiger en enkelt Mands Kræfter at være hjemme i alle dens Afdelinger.

Oprindeligt var som nævnt Stillingen betegnet som særligt beregnet paa Undervisning i Kryptogamerne, men ved Ændringen til ekstraordinært Professorat blev denne Særbetegnelse strøget ud fra den naturlige og rigtige Betragtning, at det vel kunde hænde, at det ordinære Professorat blev besat med en Videnskabsmand, som var Specialist i Kryptogamerne, og i saa Tilfælde burde Indehaveren af Docen-

turet, resp. det ekstraordinære Professorat, være særlig hjemme i de højere Planter, idet Fakultetet blev frit stillet med Hensyn til Fordelingen af Undervisningen mellem de to Lærerposter. Der kan ogsaa tænkes andre Fordelinger, f. Eks. saaledes, at den ene Lærerpost særlig er viet til Systematik, den anden særlig til den almindelige Botanik (Cellelære, Anatomi, Morfologi og Økologi), alt ordnet efter de til Raadighed værende Lærerkrafter.

Det følger heraf, at Botaniken ikke kan undvære denne Lærerpost, som nu har bestaaet saa længe; dens Bortfald vilde betyde et alvorligt Tilbageskridt. Tillige kan anføres, at den store Tilgang af Studerende i ikke ringe Grad har øget Lærernes Arbejde, særlig derved, at forskellige obligatoriske Øvelseskursus er blevne fordoblede. Vi maa saaledes paa det mest indtrængende ønske, at den ved Professor L. Kolderup Rosenvinges Fratræden bortfaldende Lærerplads opretholdes. Egentlig var der god Grund til at søge oprettet et nyt ordinært Professorat i Botanik, da det i Virkeligheden drejer sig om en Professorgerning (se Univ. Aarvog 1915—20 IV, 25); naar vi indskrænker os til at foreslaa et normeret Docentur, er det nærmest Hensynet til de nuværende vanskelige økonomiske Forhold, som kan forsvare en saadan Holdning.«

De nævnte Professorer foreslog endvidere i et andet Andragende af samme Dato, at den af Professor Kolderup Rosenvinge hidtil givne Undervisning, som var, obligatorisk for de Studerende, og som bestod i Forelæsninger og Øvelser over Kryptogamerne, søgtes midlertidig opretholdt ved at anvende et Beløb, der svarede til en Del af den ekstraordinære Professorlønning, der var bevilget til Udgangen af Marts 1929, til Honorar til en midlertidig Stedfortræder.

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet fremsendte under 28. April 1928 begge Andragender med sin anbefaling og efter at Konsistorium havde forespurgt Fakultetet, hvem Undervisningen af de Studerende i Kryptogamerne tænktes overdraget i Efteraarsemestret 1928 og Foraarssemestret 1929 samt hvor mange ugentlige Timer Undervisningen skulde omfatte og i Forbindelse dermed hvor stort et Honorar, der tænktes tillagt den paagældende, tilskrev Fakultetet under 15. Maj 1928 Konsistorium saaledes:

»I Besvarelse af Konsistoriums Skrivelse til Fakultetet af 5. Maj d. A., i hvilken Konsistorium udbeder sig Oplysning om, hvem det tænkes overdraget midlertidig at varetage den Undervisning, der hidtil er blevet givet af Professor Kolderup Rosenvinge, i Tiden 1. September d. A. til 31. Marts n. A., skal Fakultetet efter at have indhentet en Udtalelse fra D'Herrer Professorer L. Kolderup Rosenvinge og C. Hansen Ostenfeld tillade sig at foreslaa, at denne Undervisning overdrages Assistent, Dr. phil. Henning E. Petersen.

Den Undervisning, det drejer sig om, er 1) et obligatorisk Kursus over Kryptogamerne for de naturhistoriske Studerende i et Semester

med 2 Gange 2 Timer ugentlig (2 Hold, altsaa 4 Gange 2 Timer), 2) et videregaaende Kursus over Kryptogamerne for Studerende med Botanik som Hovedfag (Laver, Mosser og Karsporeplanter), 2 Semester med 2 Gange 2 Timer om Ugen. Derimod mener Fakultetet, at det ikke vil være nødvendigt, at der afholdes specielle Forelæsninger af vedkommende Stedfortræder i det nævnte korte Tidsrum.

Dr. Henning E. Petersen, som har været Assistent ved den botaniske Undervisning siden 1. Oktober 1909, og som i dette Tidsrum har varetaget Undervisningen i Planteanatomi, har de sidste to Aar assisteret Professor Kolderup Rosenvinge ved det førstnævnte af disse Kursus og er derfor fuldt fortrolig med det, og han maa ogsaa anses for at være kompetent til at bestride det andet mere indgaaende Kursus, da der er et betydeligt Undervisningsmateriel, og da hans videnskabelige Arbejder ogsaa for en Del har haft Kryptogamer til Genstand.

Da Undervisningstimernes Antal er betydeligt, tillader man sig at foreslaa, at der tillægges ham et Honorar af 300 Kr. om Maaneden.«

Efter at Konsistorium under 13. Juni havde indstillet til Ministeriet at den obligatoriske Undervisning i Kryptogamerne blev opretholdt i Efteraarsemestret 1928 og i Foraarssemestret 1929 som foreslaaet af Fakultetet, bifaldt Ministeriet under 3. Oktober 1928 Konsistoriums Indstilling, saaledes at Honoraret til Dr. Henning E. Petersen blev fastsat til 1200 Kr. for hvert Semester at afholde af Universitetets Udgiftspost a. 4. Vederlag een Gang for alle.

Efter at Konsistorium under 31. Oktober 1928 havde indstillet om Oprettelse af det foreslaaede Docentur i Botanik, blev der paa Normeringsloven for 1929—30, jfr. Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg A. Sp. 5077—78, tilvejebragt Hjemmel for Docenturets Oprettelse.

Efter at Embedet havde været opslaaet ledigt, blev den eneste indkomne Ansøgning, nemlig fra fast videnskabelig Assistent ved Universitetets planteanatomiske Laboratorium, Lektor ved den polytekniske Lærestanstalt, Dr. phil. Henning E. Petersen under 20. Juni 1929 af Ministeriet tilstillet Universitetet til Erklæring.

Til at bedømme Ansøgerens Kvalifikationer nedsatte det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet i Henhold til § 3 i kgl. Anordning af 26. Juni 1918 et fagkyndigt Udvalg, bestaaende af Professorerne, Dr. phil. C. Hansen Ostenfeld, Dr. phil. P. Boysen Jensen og Dr. phil. Ad. S. Jensen. Dette Udvalg afgav følgende Indstilling til Fakultetet.

»Ansøgeren Dr. Henning E. Petersen maa siges at være godt kvalificeret til at overtage Embedet som Docent i Botanik. Han har i 20 Aar været og er ansat som Assistent ved det planteanatomiske Laboratorium og har som saadan, efterhaanden selvstændigt, undervist de Studerende i Planteanatomi og Plantecytologi. Desuden har han været ansat i omtrent samme Tidsrum, senest som Lektor i Mikrobiologi og anvendt Planteanatomi, ved den polytekniske Lærestanstalt. I den Tid,

der levnes ham fra hans Assistent- og Lektorarbejde, har han udfoldet en omfattende videnskabelig Produktion (se Bilaget til hans Ansøgning) over ret forskellige Emner indenfor Botaniken: Havalger (Cerarium), Phycomyceter, anatomiske Studier over Grupper af Blomsterplanter, Studier over Polymorfien hos Blomsterplanter o. s. v. Alt hans videnskabelige Arbejde bærer Præget af Omhu, Forsigtighed og Grundighed, saavel som af stor og omfattende Viden. Maaske kan der bebrejdes ham, at han til Tider er for forsigtig og har vanskeligt ved at indtage et klart og fast Standpunkt; men denne Ubeslutsomhed skyldes hans overmaade store Forsigtighed og hans Trang til at se en Sag fra alle Sider. Han er respekteret og vel lidt af de Studerende og giver sig meget af med dem. I det hele er han en Mand, som, uegenlyttig og optaget af sit Fag, ofrer al sin Tid til Fremme af sin specielle Videnskab og af Undervisningen deri. Da han saaledes ved sin mangeaarige Virksomhed baade som Lærer og Videnskabsmand har ydet en stor Indsats til Botanikens Fremme her i Landet, forekommer han os, idet vi iøvrigt henviser til hans egen udførlige Ansøgning, selvskrevet til at rykke op til det botaniske Docentur.«

Det fagkyndige Udvalgs Indstilling blev i Overensstemmelse med § 4 i den fornævnte kgl. Anordning tilstillet Ansøgeren, som meddelte, at han ingen Bemærkning havde at gøre til Indstillingen.

Efter at denne Indstilling med det matematisk-naturvidenskabelige Fakultets og Konsistoriums Tilslutning var blevet fremsendt til Ministeriet, blev ved kgl. Resolution af 20. Juli 1929 Assistent, Lektor Dr. phil. Henning Eiler Petersen udnævnt til Docent i Botanik ved Universitetet.

o. Honorar til Professor i Arvelighedslære ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Dr. phil. Ø. Winge for at holde Forelæsninger over Arvelighedslære ved Universitetet.

(J. Nr. 141/28).

Under 25. Februar 1928 indgav det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet følgende Andragende:

»Da Professor W. Johannsen i 1927 paa Grund af Alder søgte og modtog sin Afsked som Professor i Plantefysiologi, anmodede Fakultetet Konsistorium om at foreslaa Ministeriet, at han opfordredes til at holde Forelæsninger over Arvelighedslære, for at dette Fag vedblivende kunde blive doceret ved vort Fakultet. Konsistorium indstillede til Ministeriet, at han midlertidig ansattes som Lektor i Faget, men Ministeriet nærede Betænkelighed ved at udnævne ham til Lektor efter hans Bortgang paa Grund af Alder, derimod var det villigt til at give ham et Honorar for midlertidig at docere Faget. Paa Grund af Professor Johannsens Sygdom og Død traadte denne Ordning dog aldrig i Kraft.

Nu staar Fakultetet overfor Spørgsmaalet, hvorledes den nødvendige Undervisning i Arvelighedslære skal blive doceret. Det drejer sig dels om elementære Forelæsninger og Øvelser (ogsaa i Variationsstatistik), som hører med til Skoleembedseksamen i Naturhistorie og Geografi og til visse Magisterkonferenser, og dels om Forelæsninger og Undervisning for naturhistoriske Studerende, der ønsker et mere indgaaende Kendskab til Faget.

Alle de af Fakultetets Lærere, der har med den biologiske Undervisning at gøre, anser det for ganske nødvendigt, at der undervises i Faget. Det bedste vilde selvfølgelig være, at der som tidligere paa-tænkt oprettedes et Professorat i dette særdeles vigtige, moderne Fag, men selvom en saadan Løsning i Længden er den eneste forsvarlige, kan man vel gaa ud fra, at det ikke kan lykkes straks at faa den realiseret, og Undervisningen kræver, at en ialt Fald foreløbig Ordning af Sagen ikke udskydes, thi den Nødhjælp, som er ordnet i dette Semester ved, at Professor Boysen Jensen, der er Plantefysiolog, men ikke Arvelighedsforsker, bibringer de Studerende den allernødtørftigste Undervisning, kan ikke opretholdes.

Nu findes der ved den kongelige Veterinær- og Landbohøjskole en Professor i Arvelighedslære, Dr. phil. Ø. Winge, som er en meget anerkendt Videnskabsmand paa dette Omraade, og Fakultetet tillader sig derfor meget varmt at henstille til Ministeriet, at der sker Henvendelse til Professor Winge med Forespørgsel, om han for et passende Honorar (f. Eks. 2000 Kr.) vil være villig til — forudsat han faar sin Højskoles Tilladelse — midlertidig at holde Forelæsninger og Øvelser over Arvelighedslære, inklusive Variationsstatistik, for de naturhistoriske Studerende.«

Dette Andragende blev af Konsistorium indsendt til Ministeriet under 27. Juni 1928, idet Konsistorium udtalte, at man varmt kunde anbefale Fakultetets Forslag som en foreløbig Ordning og meddelte, at Professor Winge havde erklæret sig villig til at overtage den nævnte Undervisning, saafremt der ikke fra den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Side fandtes noget derimod at erindre.

Herefter blev der paa Finansloven for 1929—30, jfr. Rigsdagstidende for 1928—29, Tillæg A., Sp. 1655—56, under Universitetets Udgiftspost g. 19. optaget en Bevilling paa 1800 Kr. aarlig + midlertidigt Tillæg som Honorar til Professor ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Dr. phil. Ø. Winge for Varetagelsen af Undervisningen i Arvelighedslære.